stripgids

25

EDITORIAAL

Het raadsel Pom is opgelost! Eindelijk een Stripgids over Pom! Vele striplief-hebbers slaken een zucht van verlich-ting. Bestaat Pom echt? Ja, want ik en enkele andere profeten zoals R. Merhot-tein, M. Hendrickx en A. Grootaers, die ik hierbij hartelijk dank voor hun raad en daad bij de samenstelling van dit nummer, hebben hem gezien. En op de blz. hiernaast kan u hem immers ook zelf aanschouwen. Hij ziet er nog goed uit voor zijn leeftijd, vindt ge niet? In ieder geval veel beter dan zijn oudste tekeningen uit het Handelsblad, die op blz. 4 staan afgedrukt en die bovendien, daarvoor moet ik u uitdrukkelijk ver-wittigen, van slechte fotokopieën werden opgenomen. Ze worden hier enkel en al-leen voor de volledigheid afgedrukt.

J.S.

STRIPGIDS Nr. 25, maart 1981.

UITGEVER:
Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan, 3,
Breda, Nederland.
REDACTIE:
J. Smet, Meirgorenstraat, 63,
2300 Turnhout, België.
De auteurs blijven verantwoordelijk
voor hun bijdragen.
Manuscripten, artikelen enz. te zenden
aan het redactieadres.
Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd zonder toestemming
van de uitgever.
Copyright ill.: Pom/ De Vlijt.

POM

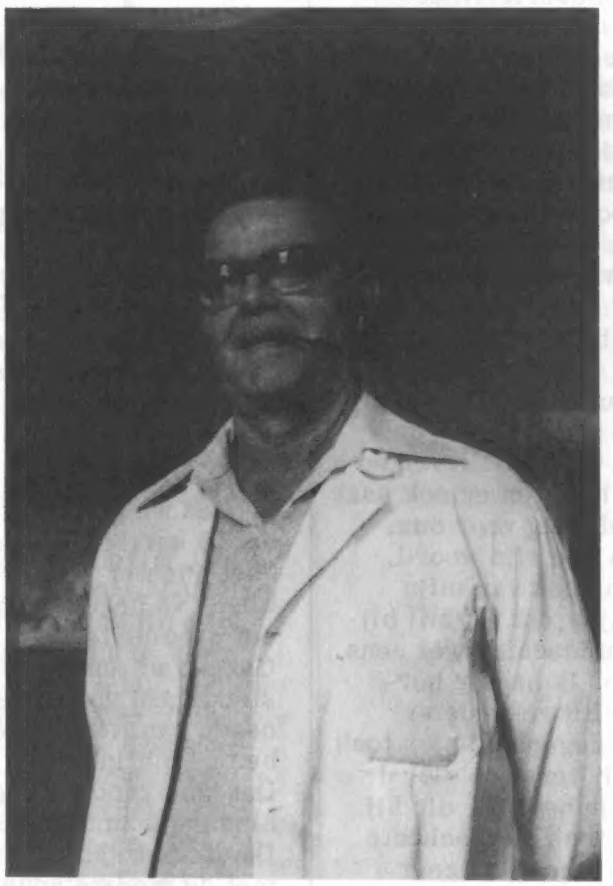

Nu de striprage ruim tien jaar aan de gang is zullen er wel niet veel tekenaars meer rondlopen waarvan nog geen interview in een of ander blad is opgenomen. Laat staan van een prille zestiger die reeds dertig jaar met groeiend succes het vak beheerst... en nu stilaan aan een pensioentje begint te denken. Poms stripserie Piet Pienter en Bert Bibber is nochtans in Vlaanderen zeer populair.
De 36 tot nu toe verschenen albums worden voortdurend herdrukt en de jaarlijkse verkoop van bijna 200.000 albums wordt slechts door enkele Vlaamse topreeksen overtroffen.
Toch is er vrijwel niets over deze auteur geweten. Hoe komt dat dan wel ? Pom schuwt alle publiciteit rondom zijn persoon als de pest. Reporters die bij hem aanbellen keren dan ook met lege notaboekjes en maagdelijke filmpjes huiswaarts. Bij mijn weten is er nog nergens een interview, noch een foto van Pom verschenen.
In D. de Laets " Het beeldverhaal in Vlaanderen " lezen we dan ook : " Over Pom zelf valt weinig te vertellen, hij schijnt niet zeer sociaal aangelegd te zijn".
Dit is een beetje te sterk uitgedrukt. Wie bij Pom op visite komt wordt zeer beleefd ontvangen. Maar Pom is een vrijheidslievende man die zo zijn principes heeft en er ook naar leeft. Hij is tevens, en gelukkig voor ons, stripliefhebbers, een man van zijn woord.
Zo beloofde hij mij, tijdens een van mijn vriendschappelijke bezoekjes, dat hij mij bij een volgende gelegenheid misschien wel eens een interview zou toestaan. Ik had er herhaaldelijk om gevraagd en hij rekende er waarschijnlijk op dat de gelegenheid zich toch niet zou voordoen. Maar hij vergiste zich !
Ik geloof dat Pom thans zijn belofte, die hij niet zo gauw zal herhalen, toch ruimschoots heeft ingewilligd en ik ben hem daar zeer dankbaar voor. Veel biografische gegevens, losstaande van zijn stripcarrière, wil Pom evenwel niet aan mij kwijt. Ze hebben, volgens Pom, met zijn privaatleven te maken en doen verder niets ter zake. Alles wat men over hem moet weten, kan men zo ook wel in zijn werk terugvinden, meent hij. Wij respecteren deze mening en zijn daarom tevreden met wat hij zelf in het interview vertelt. Laten we enkele zaken op een rijtje zetten.

Pom, alias Jozef van Hove, is geboren te Berchem op 16 november 1919. Zijn vader, die schoolmeester te Berchem was, sterft reeds voor de oorlog. De amper twintig jaar oude Pom behaalt zijn diploma van hoogfrequentingenieur tijdens de oorlog in Duitsland, terwijl hij op de radiofabriek Blaupunkt werkt. Tijdens de voor Pom ongetwijfeld moeilijke eerste na-oorlogse jaren vindt hij een baan bij Arel, maar wordt in 1948 werkloos. Hij besluit dan in het stripspoor van Vandersteen te treden. Zijn eigenlijke stripcarrière begint vanaf 15 oktober 1950 in Het Handelsblad met De Week in Krabbels, een wekelijkse strook satire over actuele gebeurtenissen. In de periode 1950-1951 tekent hij ook voor De Middenstand, maar daarvan

hebben we geen materiaal beschikbaar.
Op 16 april 1951 start het eerste verhaal van Piet Pienter en Bert Bibber in Het Handelsblad. Na negen verhalen, en op 14 mei 1955 om precies te zijn, stapt Pom over naar de Gazet van Antwerpen, de krant waar hij nog steeds aan verbonden is. De meeste van de negen van Het Handelsblad getekende verhalen heeft Pom in latere scenario's herwerkt.
Dat kon, omdat deze verhalen uit Het Handelsblad nooit in album zijn uitgebracht.
De stripproductie van Pom is, in vergelijking met de meeste andere tekenaars van zijn generatie, eerder gering. (Op zich vormen de 36 albums natuurlijk een indrukwekkende reeks). Hij is vrij laat, op zijn dertigste jaar, beginnen tekenen, maar de belangrijkste reden voor dit lage rendement is dat Pom zeer moeilijk en traag tekent. Heeft hij zich als autodidact misschien een beetje beperkt en onwennig gevoeld ? We weten het niet.

Het feit dat hij met de linkerhand tekent (hij schrijft wel met de rechterhand) heeft er uiteraard niets mee te maken want Bob de Moor, die een enorme productie heeft, doet het immers ook.
Ieder nieuw verhaal van Pom komt zeer moeizaam tot stand. Ook het bijschaven van de stijl moet Pom geregeld veel hoofdbreken kosten. Tussen 1955 en 1960 evolueert zijn stijl opmerkelijk. Nadien zijn de veranderingen minder opvallend. Pom verbetert nog voortdurend, maar men merkt dat hij als het ware reeds verschillende jaren aan de rand van zijn mogelijkheden werkt.
Wij willen het hier ook even hebben over de invloeden die Pom van andere tekenaars heeft ondergaan, want daarover heerst nog enig misverstand. Hergé wordt steeds ten onrechte als belangrijkste inspirator voor Pom in de naslagwerken vermeld. Sommige mondelinge berichten schilderen hem zelfs als een Hergé-imitator af. In het begin van Poms loopbaan oefende Hergé wel een tastbare invloed op hem uit, maar daarna vinden we in de tekeningen veel meer sporen terug van Franquin. Pom heeft een grote bewondering voor het vakmanschap van Franquin, voor hem de beste striptekenaar die er ooit geweest is. Hetgeen nu ook weer niet wil zeggen dat men Pom als een Franquin-epigoon moet gaan afschilderen. Pom heeft er steeds naar gestreefd een eigen stijl op te bouwen en als zodanig is zijn werk zeer origineel. Hij lukt er in een zeer specifieke sfeer voor zijn strip te creëren. Pom bezit ook de gave om tekst en beeld op een vlotte, harmonieuze wijze samen te voegen waardoor zijn beste verhalen werkelijk in één adem te genieten zijn. En daaraan kan men volgens mij, nog maar het best een goed geconstrueerd tekenverhaal herkennen.
Pom is bovendien een groots humorist. De helden gedragen zich op de typische Vlaamse nonchalante wijze, maar in tegenstelling tot de meeste van zijn confraters schept Pom geen hoogdravende onmogelijke humoristische situaties, maar gaat uit van een zekere geloofwaardigheid. Zo streeft ie er ook naar zijn figuren steeds zo menselijk mogelijk te laten reageren. Poms tekenverhaal berust uiteraard op de fantasie en er komt o.a. veel science-fiction in voor, maar de gebruikte thema's werden steeds aannemelijk en zo wetenschappelijk verantwoord mogelijk gehouden.
Vooral de figuur Piet Pienter, die helemaal niet zou thuis horen in een fantastisch decor, drukt zijn stempel op dit werkelijkheidsgetrouwe kader. De vreedzame, filosoferende Piet is duidelijk de sleutelfiguur in de strip. Hij is veel minder belust op avontuur dan Bert, zijn onstuimige snullige compagnon, ten overstaan van wie hij overigens een toonbeeld van verdraagzaamheid is. Piet beschouwt de gebeurtenissen van op een afstand en heeft er dan ook al gauw een goed inzicht in. Het contrast tussen de serene Piet en zijn zich dikwijls vergalopperende omgeving, vormt een ware basis voor soms humoristische en soms sarcastistische visie op de wereld. Piet bezint en verbaast er zich voortdurend over en, zo blijkt meermaals, zelfs pientere geesten hebben aan een echte wereld al meer dan een hoofd vol. Via Piet blijkt dus dat Pom een nuchtere kijk op de zaken heeft.
Daarom wil ik tot slot de lezer waarschuwen geen voorbarige conclusies te trekken uit sommige neerslachtige uitlatingen van Pom in het interview, dat ik zo getrouw mogelijk heb weergegeven.
Ten eerste hebben wij, zoals Pom zelf zegt, niets met zijn privaatleven te maken en ten tweede kiest Pom zelf bewust voor een eenzaam, maar dan ook zo'n onafhankelijk mogelijk, kluizenaarsbestaan in een bescheiden woning. Zonder dit interview hadden wij zelfs niet geweten dat hij zich nog voor weinig of niets interesseert. Uiteindelijk wordt dit interview alleen maar gepubliceerd omdat ik meen dat het tot een beter begrip van Poms oeuvre kan bijdragen. De stripfan zal in ieder geval de vruchten plukken van ons gesprek. Toch koester ik tevens de hoop dat Pom er zelf ook iets aan zal hebben. Hij verdient het in ieder geval.

J. SMET.

Terwijl, ver van hier twee buurstaten zich voorbereiden tot een gezellig oorlogje, (voor beschaving, democratie en andere zever) stellen wij U voor "Piet Pienter, uitvinder-ingenieur, die werkt aan een geheimzinnig maar zeer nuttig toestel...
?

Piet als uitvinder-ingenieur in het eerste verhaal.

De voorloper van Flitser.

ONDERTUSSEN IN VRIJ VELONIA...
Korporaal Bibber, U zult dus, in het door de vijand bezet gebied, de weerstand organiseren... Ge weet hoe dat gaat he; b.v. uw tong uitsteken tegen de bezetter, op de muren schrijven "alle Autoloniers zijn zot", enz. enz. Begrepen? Vannacht...
Jawel majoor ...als 't niet anders kan...

In het eerste verhaal vervult Bert, als inwoner van Velonia, zijn militaire dienstplicht.

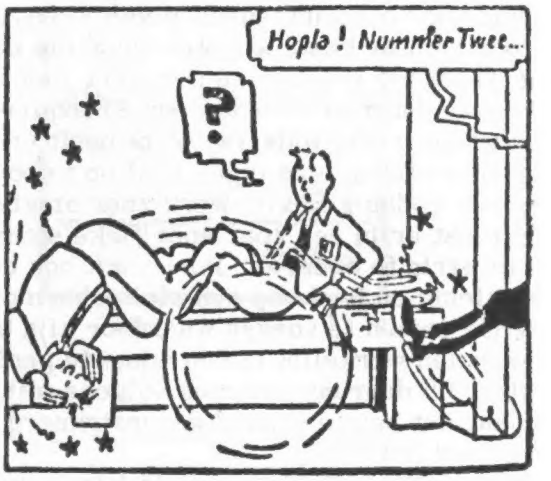

De eerste ontmoeting tussen Piet en Bert.

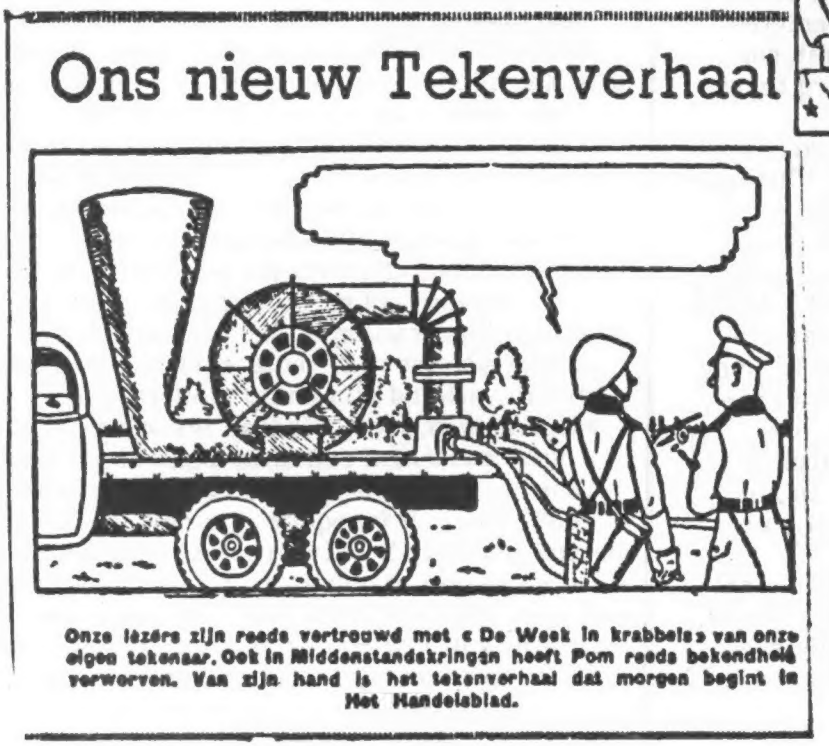
Ons nieuw Tekenverhaal
Onze lezers zijn reeds vertrouwd met « De Week in krabbels » van onze eigen tekenaar. Ook in Middenstandskringen heeft Pom reeds bekendheid verworven. Van zijn hand is het tekenverhaal dat morgen begint in Het Handelsblad.

De aankondiging van het allereerste verhaal.

POM BIBLIOGRAFIE

In Het Handelsblad.

- De Week in Krabbels.
  Vanaf 14 okt.1950 tot begin 1953.

- Piet Pienter en Bert Bibber.
1. Avonturen van Piet en Bert in het Vredeswapen.
   16 april 1951 - 24 juli 1951.
2. Het gestolen Vredeswapen.
   28 juli 1951 - 30 nov.1951.
3. De verborgen schat.
   10 dec.1951 - 1 april 1952.
4. De stalen zeemeermin.
   8 april 1952 - 15 aug.1952.
5. Bibbergeld.
   26 aug.1952 - 7 jan.1953.
6. De diamantmijnen van Koningin Salami.
   13 jan.1953 - 18 juli 1953.
7. El Rancho Grande.
   30 juli 1953 - 3 jan.1954.
8. Bibber contra Tutter.
   15 jan.1954 - 29 juni 1954.
9. Buldaarse Rhapsodie.
   13 juli 1954 - 17 nov.1954.

In Gazet van Antwerpen.

- Piet Pienter en Bert Bibber.
1. In het spoor van Sherlock Holmes.
   14 mei 1955 - 9 sept.1955.
2. De Inca-schat der Cordillera.
   10 sept.1955 - 6 jan.1956.
3. Het raadsel van de Schimmenburcht.
   7 jan.1956 - 11 mei 1956.
4. Plakijzerpiraten.
   12 mei 1956 - 7 sept.1956.
5. De diamantmijnen van Koningin Salami.
   8 sept.1956 - 30 jan.1957.
6. De Kumulus-formule.
   31 jan.1957 - 30 mei 1957.
7. El Rancho Grande.
   31 mei 1957 - 5 okt.1957.
8. Bibber contra Tutter.
   7 okt.1957 - 18 feb.1958.
9. Buldaarse Rhapsodie.
   19 feb.1958 - 20 juni 1958.
10. De stralende meteoor.
    21 juni 1958 - 20 nov.1958.
11. Avontuur in San Doremi.
    21 nov.1958 - 9 april 1959.
12. Storm over Akhaba-khadar.
    10 april 1959 - 29 aug.1959.
13. De anti-zwaartekracht generator.
    31 aug.1959 - 31 dec.1959.
14. Het Straalgasmysterie.
    1 jan.1960 - 17 mei 1960.
15. De Barbier van Bombilla.
    18 juni 1960 - 18 okt.1960.
16. De verborgen schat.
    5 nov.1960 - 7 maart 1961.
17. De vloek van Toetan Kanon.
    10 maart 1961 - 7 juli 1961.
18. De dubbel-koolzure-soda-bom.
    11 sept.1961 - 29 jan.1962.
19. Herrie om " Carolus Magnus ".
    21 feb.1962 - 20 dec.1962.
20. De diktatòr van San Doremi.
    21 dec.1962 - 20 april 1963.
21. Straalgoud.
    22 april 1963 - 19 aug.1963.
22. De Diadeem van Swaba.
    2 sept.1963 - 18 jan.1964.
23. Bulderlachgas.
    2 dec.1964 - 5 april 1965.
24. Invasie uit het heelal.
    7 april 1965 - 5 aug.1965
25. De Tijdmachine.
    4 juli 1967 - 3 nov.1967.
26. De Hypnose-pillen.
    22 juni 1968 - 21 okt.1968.
27. Het geval Warwinkel.
    22 feb.1969 - 28 juni 1969.
28. Superbrandstof en pikante saus.
    25 juli 1970 - 24 nov.1970.
29. De dubbelganger.
    1 juni 1973 - 20 sept.1973.
30. Warwinkel in de war.
    31 juli 1974 - 30 nov.1974.
31. Polarisatie-preparaat XX.
    19 aug.1975 - 5 dec.1975.
32. Hocus-Focus-Flits.
    19 aug.1976 - 3 dec.1976.
33. Gedonder in Bommelheide.
    3 sept.1977 - 19 dec.1977.
34. De zaak Blinkstein.
    26 mei 1978 - 9 sept.1978.
35. Operatie Diepvries.
    18 april 1979 - 3 aug.1979.
36. De erfenis van nonkel Bibber.
    10 sept.1980 - 26 dec.1980.

Albums.

Al de verhalen die in de Gazet van Antwerpen verschenen werden door de N.V.De Vlijt te Antwerpen in albumvorm uitgegeven . Matla vermeldt deze titels vanaf de derde editie (1979) in zijn Stripkatalogus. De opgave van de jaartallen van de eerste uitgave is echter helemaal fout. Matla begint de datering vanaf 1961, maar toen waren er al ruim 15 albums verschenen. Vroeger werden de albums, enige maanden na de publikatie in het dagblad uitgebracht. Tegenwoordig verschijnt het album reeds tijdens of toch onmiddellijk na de krantenpublikatie.

Literatuur.

- Trefwoord in : D.de LAET, Het beeldverhaal in Vlaanderen, Breda, 1977.
- Trefwoord in : Wordt vervolgd. Stripleksikon der Lage Landen. Utrecht-Antwerpen, 1979. (Door J.SMET.).
- E.ERNALSTEEN, Pom, de vader van Pienter en Bert Bibber. In : Vlijtmagazine, IX, 1978, nr.2, p.21.
- H.van de SANDE, De avonturen van Piet Pienter en Bert Bibber van Pom. Eindwerk journalistiek. Antwerpen, Erasmusschool, (1974 ?).
- W.MARIëN, Piet Pienter en Bert Bibber. Analyse van een stripverhaal. Licentiaatsverhandeling. Leuven, 1979.

POM-interview

- Vertel eens iets over uw jeugd.
- Luister. Ik vind dat mijn jeugd, en al de rest... Dat zijn privaatzaken !
- Ik moet over uw jeugd niets weten tenzij hetgeen verband houdt met uw strips.
- Ha ! Vroeger ... In mijn jeugd was ik kleiner dan nu. Maar ik ben gegroeid. Voor 't geval ge 't nog niet wist.
- En zijt ge slimmer geworden ?
- Mmmja... Een heel klein beetje.
- Bijvoorbeeld : wat deed uw vader ?
- Mijn vader was schoolmeester.
- Hier in Nijlen ?
- Niejet gedomme ! In Berchem. Lang geleden. Hij is al van voor de oorlog dood. Waar gij nog over spreekt, over dat grijs verleden ...
- Gij zijt tamelijk laat beginnen tekenen.
- Op m'n 30e jaar.
- Gij waart technieker ?
- Ik was eigenlijk hoogfrequentingenieur. Ik heb mijn diploma in de oorlog in Duitsland gehaald. Ik kwam van de vakschool en werkte op de radiofabriek Blaupunkt. Daar hadden ze - 't was oorlog - op de kortst mogelijke tijd geschoolde krachten nodig. Zij gaven avondcursussen voor - hier zouden we waarschijnlijk zeggen - technisch ingenieur. Ik heb er als enige buitenlander aan meegedaan. Ik kon mijn tijd niet beter gebruiken hè ? Na de oorlog heb ik een paar jaar bij Arel gewerkt. Die fabriek is nu failliet, maar niet door mijn schuld zunne !
- Arel was in Antwerpen gevestigd ?
- Ja. Later in Schoten. Maar dit heeft allemaal zo weinig met tekenverhalen te maken.
- Misschien wel. Maar waarom bent u dan striptekenaar geworden ?
- Rond 1948 geraakte ik zonder werk. Toen kwam Vandersteen zo groot op en ik dacht : " Dat heb ik heel mijn leven ook willen doen. Ik ga 't ook proberen ". Maar 't viel niet mee om te lukken zunne !
- Dat neem ik aan.
- Vroeger had ik wat meer energie dan nu. En ik heb 't volgehouden ! Daarom ben ik nu mislukt !
- Da's niet waar !
- Ik wou rijk worden zoals Vandersteen. Die verdiende toen 1000,- frank per dag, een kolossaal som in 1948.
- Van wie weet gij dat hij zoveel verdiende ?
- Van 't Pallieterke. Bruno de Winter was mijn kozijn en een goede vriend van Vandersteen. Ik dacht : " Verdorie ! Dat kan ik ook !" Maar ik ben helaas bij De Vlijt terecht gekomen. Het is de uitgeverij die u groot maakt of klein houdt.
- Gij dacht : " Kijk ! Daar valt best wat mee te verdienen ?"
- 't Was in de eerste plaats toch niet om de verdienste dat ik het deed. Maar ik wou dat hè. Ik wou dat ! Zo gelijk iemand graag 't een of 't ander beroep ... allee, iets wil worden. Tot op 't moment dat hij het is. Dan is hij het tegen zijn goesting. 't Is zo een beetje met alles gewoonlijk.
- Uw beroep van radiotechnieker hebt ge dan meteen opgegeven ?
- Ja! Op de fabriek was ik het kotsbeu. Als ik daar een voorstel deed voor een kleine verbetering, dan werd het afgeketst omdat het in de productie 20,- frank per post meer zou kosten. Ik had er meer ambras dan wat anders. Later, toen ik bij 't Handelsblad was vonden ze ook dat ik alleen maar wit en zwart kende, geen grijs. Alee... goed of slecht, maar niks er tussenin. Ik lag er nogal eens overhoop met de directeur. Hij cijferde maar en ik niet...
- Ik kan 't begrijpen. Pom lijkt mij nogal vrijheidslievend te zijn.
- O ja ! Da's zeker ! Nondedjol ! Luister. Ik heb al de nadelen van een zelfstandige, alle miseries van een zelfstandige. Maar ik wil er ook een beetje het enige voordeel van hebben. En dat is dat ik aan iedereen mijn voeten kan vegen.
- Ge hebt er nooit aan gedacht om een zelfstandige radiotechnieker te worden ?
- Nee ! Want dan had ik bij de landlopers in Merksplas gezeten. Ja, dat is zo. Ik ben geen zakenman. Ik heb vroeger, ook toen ik al tekenaar was, radio's en van alles wat voor kennissen gerepareerd. Alles voor niets. Ik dierf niks aanrekenen. Da's ook één van de redenen waarom ik het heb opgegeven, eerlijk gezegd. 't Is al goed dat ik mijn albums niet zelf moet verkopen, want ik gaf ze misschien allemaal weg.
- Maar gij waart toch een goede radiotechnieker ?
- Ja, dat mag ik wel zeggen.
- Waarom hebt ge dan toch de voorkeur aan strips gegeven ?

- Luister. Al van jongs af zat ik altijd maar te tekenen en te tekenen. Ik ben opgegroeid met de eerste verhalen van Hergé. Die heb ik nog in de gazet weten staan.
- Het eerste verhaal Kuifje in de Sovjet-Unie verscheen in 1929.
- En '30.
- Toen waart gij 10 à 11 jaar oud.
- Ja. Elke donderdag liep ik wat rapper naar huis dan gewoonlijk om " Le Petit Vingtième " te lezen.
- Hebt ge die boekjes bewaard ?
- Nee. Maar 't eerste album heb ik lang bewaard. Tot het helemaal verhakkeld was. Het was met een stijve omslag. " Zo " dik ongeveer. 't Kostte 20,- frank. Amai, dat waren nog prijzen !
- Het album is nu heruitgegeven.
- Ja. Ik heb het gekocht. Tegen een schappelijk prijske : 450,- frank !!
- Ge hebt geen tekenopleiding gehad. Ge hebt gewoon aan de hand van de prentjes van Hergé leren tekenen ?
- Ja. Zo maar wat tekenen.
- Hebt ge Pink gekend ?
- Wie ?
- Pink. Hij tekende vanaf 1932 in Ons Volkske.
- Nee. In die tijd was er maar één grote : Hergé !
- Over Hergé zullen we straks nog praten. Ge zijt begonnen in 't Handelsblad. Ging het gemakkelijk ?
- Nee. 't Ging niet gemakkelijk. Ik liep eerst alle redacties van de Vlaamse dagbladen in Brussel plat. Die hielden me maanden aan de draai. En ten slotte was 't niks ! Ik ben dan maar naar de armste gazet gegaan, die 't minste kon betalen.
- Het Handelsblad.
- Wel, die had de kleinste oplage. Ik kwam met mijn tekeningen bij de directeur, De Kimpe, een hele brave man. Het eerste wat hij zei was : " Oh! Nen amateur !!!" Natuurlijk pakte hij 't niet. Nadat ik het verhaal opnieuw getekend had heeft hij het toch maar genomen. Het was in 1951 geloof ik.
- Maar vóór Piet Pienter en Bert Bibber zijt ge in 1950 reeds met De Week in Krabbels begonnen in Het Handelsblad.
- Och God ! Dat weet ie ook al ! Daar was ik helemaal niet voor geschikt. Ik ben niet... Ik doe niet aan politiek. Het interesseert me niet en iets wat me niet interesseert kan ik ook niet.
- Was het een voorstel van De Kimpe om een politieke satirische strip te maken ?
- Ja. Daar ben ik mee begonnen in Het Handelsblad. Ik heb 't een paar jaar volgehouden. Ik was heel blij toen ik er eindelijk vanaf was. 't Was het ergste wat ik toen te doen had.
- Omdat ge de actualiteit moest volgen ?
- Wel ja. Ik kreeg ook tips van De Kimpe zelf. Die zei van dit zus en dat zo te doen. Maar dat is juist het moeilijkste. Een tekenaar - ik veronderstel dat ik toch een beetje tekenaar ben - moet alles zelf aanvoelen en zien. Het moet uit zijn eigen komen. Maar iets wat u opgedragen wordt is vreemd. Ge ziet het niet. Ik heb eens in een interview met Franquin gelezen dat hij de scenario's van zijn tekstschrijvers helemaal herwerkte tot zij a.h.w. helemaal van hem zelf waren. Tot hij alles werkelijk zelf zag. Pas dan kon hij beginnen tekenen.
- Waarom zijt ge van Het Handelsblad naar de Gazet van Antwerpen overgestapt ?
- " De Frut !" De Gazet van Antwerpen ! De grootste gazet in Antwerpen ! De Kimpe had me bij de Gazet van Antwerpen binnen geholpen. Want gewoonlijk moet ge bij de gazet afkomen met ten eerste : een briefke van de pastoor en ten tweede : hopen diploma's. En ik was toch maar een amateur, wat dat betrof. Ze moesten er zoveel weten als gij zunne, waar en wanneer ik geboren was, wat ik allemaal gedaan had enzovoort. Maar toen ik er pas binnen was dacht ik : " M'n broodje is gebakken ! Ik ben er !". Ik was nog op proef bij de Gazet van Antwerpen, stond nog geen week in de gazet, toen ik al een "telefonneke" kreeg van Sheed & Ward, een uitgeverij in Antwerpen. Ze wilden mij een contract voor de albumuitgaven aanbieden. Zij waren toen ook van plan om Bessy uit te geven. De tekenaar van Bessy lag overhoop met Vandersteen, vertelden ze mij. Nog geen week later kwam het tegenvoorstel van uitgeverij De Vlijt. Ik kon bij hen betere voorwaarden bekomen, zij waren een grotere uitgeverij, zij hadden meer mogelijkheden enzovoort. Zij hadden natuurlijk meer mogelijkheden ! Maar ze deden niks ! De ontnuchtering is gauw gekomen zunne ! In 't begin, ja, toen ging het heel goed. Toen m'n derde album verscheen kreeg ik een briefje van De Vlijt :" Mijnheer. Het Raadsel van de Schimmenburcht is zojuist van de pers gekomen en puntje, puntje, puntje, reeds uitverkocht. We leggen dadelijk een

nieuwe oplage op ". Maar natuurlijk wist ik niet op hoeveel exemplaren ze die eerste oplage drukten. Mijn albums worden voortdurend herdrukt. Tegenwoordig krijg ik van iedere nieuwe oplage een exemplaar. Zij sturen iemand van de gazet met " zo'n " kar naar hier. Soms om maar vier boeken af te geven. Maar onlangs - 't was lang geleden - kreeg ik er ineens twaalf.

- Welke oplage hebben de albums ?
- Wel, ik hoop dit jaar de 200.000 te halen. Ik ben natuurlijk nogal pessimistisch van nature.
- Per album ?
- Nee. Ik bedoel de jaarlijkse verkoop. Ik vind 't verschrikkelijk weinig. Ik ben 60 jaar ! Ik ben op 't einde van mijn loopbaan !
- Velen moeten het met heel wat minder doen.
- Natuurlijk ! Maar die zijn ook mislukt. En hebt ge al gezien hoe ze dit album (Operatie Diepvries) hebben gedrukt ? Een van de twaalf exemplaren die ze me bezorgd hebben heb ik gehouden. De andere heb ik teruggestuurd. Zie eens ! Zwarte sneeuw ! Vet gedrukt ! En hier wordt het nog erger ! Bezie die puntjes eens in Berts pullover ! Zie hier ! Alles is zo vet hè ! Och ... verschrikkelijk ! De potloodstrepen komen er overal nog door ! Dat ligt aan de opnamen zunne ! Ik kan die potloodstrepen niet helemaal weggommen want dan gom ik de inkt bleek. Maar ze moeten de opnamen zo lang spoelen met iets dat afbijt tot al de vage dunne potloodlijntjes wegvallen. Daar hebben ze hun botten aan geveegd ! Maar 't zal niet meer gebeuren zunne !
- Waarom verschijnen de albums niet in kleuren ?
- Ik vind strips interessanter in zwart-wit. Zij hebben mijn albums ook wel eens willen kleuren, maar ik heb 't afgewimpeld. Mijn eerste boeken waren op carton Pierre gedrukt hè, zo'n grof slecht papier. Ik zeg : " Als ze ook zo met kleuren beginnen te smossen... !" In de tijd heb ik er voor moeten vechten om eindelijk beter papier te krijgen.
- Nu is het wel beter.
- Ze hadden eerst blinkend papier genomen, maar dat was te duur. Nu gebruiken ze weer mat. Maar op het glanzend papier kwamen de tekeningen beter uit. De druk is nogal flauw, vind ik. Het liefst zou ik echt zwart-witte afdrukken hebben en niet van die afwisselend blauwe en bruine. Maar ja, ik trek het me allemaal niet meer aan. Luister eens hier. Als gij 60 zult zijn -ik voel mij nog goed zunne, op mijn ouderdom, ik mag niet klagen - dan gaat die "pffft" er zo wat uit. Dat is zo.
- De stoom gaat er wat af.
- Het interesseert me nu niet meer.
- Ge wilt u toch nog kwaad maken over fouten. Ge zijt niet gauw tevreden over uw werk, denk ik.
- Meestal niet. Omdat ik zo tegen mijn goesting zit te tekenen. Allee, ik zit hier weeral van deze morgen, heel de dag daar aan die tafel, en ik heb nog altijd niks gedaan. Ik wist niet hoe ik moest beginnen.
- Ge hebt last met het scenario ?
- De inhoud heb ik al getypt. Ik weet wel hoe 't voort moet gaan, maar ik kan het niet in beeld brengen. Och God toch ...
- Ik neem aan dat 't altijd niet even gemakkelijk is.
- Ik sukkel nog altijd even hard als vroeger. Als ik twee stroken, da's één dag in de gazet, ook op één dag wil afwerken, dan zit ik daar van 8 uur 's morgens tot 12 uur 's nachts aan. Ik denk dan liefst niet aan hetgeen de gazet mij betaalt, want dan is mijn goesting helemaal over. Ik doe 't echt nog om er zelf voldoening over te hebben. Maar die voldoening komt later pas, als 't album af is. Als het dan tenminste niet zo slecht gedrukt is als dit laatste, want dan stuur ik het terug. Dan kan ik toch nijdig zijn sè !
- Ik geloof toch niet dat ge helemaal niet graag meer tekent.
- Ik kan er mee ophouden als ik wil. Niet dat ik zoveel miljoenen opzij heb liggen, maar mijn albums zouden toch nog wat blijven opbrengen. Maar dan heb ik helemaal niks meer te doen. Ik heb geen hobby's meer. Ik zou eraan kapot gaan ! Ze moeten hier ook niet meer met radio's afkomen ...

  Ik heb alles weggegeven. Ik wil niet meer aan radio's prutsen. Ik ben blij dat ik nog kan tekenen. Als dit verhaal nu af is en ingeleverd, dan wil ik toch weer terug tekenen. Tot op 't moment dat ik aan het tekenen ben. Dan zit ik weer te knoeien en te sakkeren !
- Nu ik hoor dat ge zoveel moeite hebt met tekenen, moet ik zeker niet vragen of ge een paar platen voor Stripgids wilt maken ?
- Wablieft ? Nog voor geen miljoen !
- Hoe, nog voor geen miljoen ?
- Tenzij... in 't zwart. Gij weet echt niet wat voor een corvee tekenen is. Ik heb er heel veel moeite mee. Als andere tekenaars er ook zoveel moeite mee zouden hebben, dan zouden er niet veel striptekenaars meer bestaan, denk ik.
- Maar gij hebt meer tijd, denk ik ...

- Ik doe 't niet ! Niejet, niejet, niejet !! Ik doe 't niet ! Aiaiai, amai !!! En een titel ? Daar lig ik gewoonlijk nog eens een nacht voor wakker. Aflevering 1 en 2 (de aankondigingsstrook) maak ik altijd op het laatste. Gotsgedolle nog ! Twintig dagen moet ik nu nog aan 't nieuw verhaal werken. Hier, bezie die tekeningen eens ! Daar zit werk in zunne ! En bezie Bessy eens in de gazet ! Dat begint altijd met " zo'n " grote plaat. Eén tekening, die telt voor een hele dag. Awel, daar maak ik mij nijdig in. Want daar verdienen ze evenveel mee als ik. Luister. Ik ben zo niet. Ik zal eens een voorbeeld laten zien. Gewoonlijk teken ik drie à vier plaatjes per strook. Maar als ik een grote tekening maak, dan komen er toch nog vier à vijf plaatjes bij voor ik een half blad volgetekend heb. Ge kunt denken ... Daar is veel werk aan zunne ! Zie hier ! Hier zit ik zo'n halve dag aan te knoeien. Potverdomme toch ! En dat allemaal voor die 850,- frank per dag ! Maar allee, ik kan toch geen moeite meer doen om naar de gazet te rijden en opslag te vragen...
- Ge blijft liever in die stroken werken ?
- Weet ge waarom ? Nu zijn mijn papieren al zo vuil, zo vuil als iets. Als ik twee stroken tegelijk op tafel heb liggen, kan ik er niet meer op tekenen. Nu moet ik er al eens met thinner of aceton over wrijven, of de inkt pakt er niet meer op.
- Met wat voor een pen tekent ge ?
- Met een versleten tekenpen. Ge moet niet lachen, want met een nieuwe kan ik niet tekenen. Daar steek ik mee in 't papier. Mijn pen moet bot worden. Niet te bot maar zo dat ge nog dunne lijntjes kunt trekken die ge dan wat dikker kunt uithalen.
- Ge gebruikt een gewoon penneke ?
- En een gewone pennestok van 3,5 frank. Met één dozeke kom ik tot tien jaar na mijn dood toe. Soms heb ik een pen waarmee ik drie maanden bezig ben. Als er dan een poot afbreekt, door metaalmoeheid waarschijnlijk, ben ik heel nijdig, want dan duurt het weer ik weet niet hoelang eer er een andere versleten is. Ik heb natuurlijk wel altijd verschillende pennen in gebruik.
- Ge hebt een soort voorinkter nodig die eerst de pennetjes verslijt.
- En een gommer, want ik heb veel gom nodig, heel veel gom. Omdat ik heel moeilijk teken en omdat ik de lijnen voortdurend wil verbeteren.
- Ge maakt aparte schetsen vooraf, zie ik.
- Ik denk dat iedereen dat doet.
- Maar gij werpt die achteraf weg.
- Die stook ik altijd op, omdat ik niet wil dat, die buitenshuis geraken.
- Ja, dat begrijp ik wel. Maar anderen inkten gewoon op die schetsen.
- Kijk. Ik teken op gewoon papier, boterhammenpapier of eender wat... stukjes papier waarop ik mijn tekeningen maak. Dan pas ik die in de plaatjes en met behulp van een lichtbak teken ik die in 't net over. Dan moet ik zo veel niet gommen op mijn goed tekenpapier en het grootste voordeel is dat ik alles kan inpassen. Soms gebeurt het dat ik een tekening heb gemaakt, een ingewikkelde tekening, en dan blijkt dat iets te veel aan de ene kant staat terwijl er aan de andere kant plaats over is. Wel, nu kan ik, voor ik alles definitief afwerk, die tekening nog wat opschuiven. Wel, ieder heeft zo zijn eigen methode om te werken. En het is modern zunne ! Het gaat met " den ellentriek ". 't Is niet met een " petrollamp".
- Een heel ander onderwerp nu. Ge hebt in de Gazet van Antwerpen een aantal oude verhalen uit Het Handelsblad overgenomen.
- In die tijd werkte ik nog hard. Toen stond ik nog ononderbroken in de gazet. Ik was dus heel blij dat ik die verhalen opnieuw kon gebruiken. Ik heb ze wel verbeterd en natuurlijk opnieuw getekend. Toen trokken mijn tekeningen nog op niks.
- Ge publiceert de laatste 15 jaar nogal onregelmatig. Hebben ze niet achter uw veren gezeten ?
- Vroeger wel. Nu niet meer. Nu zijn ze blij dat ik er weer ben. Da's toch een teken dat ik iets waard ben hè ?
- Met wie hebt ge contact op de gazet ?
- Ik geef mijn tekeningen gewoon af. Als de directeur daar is zegt ie : " Ha ! Zedde doar wer... Eindelijk !!" Die heeft het ook al opgegeven. Vroeger zei hij dat er drie verhalen per jaar moesten komen. Drie per jaar !!! Ik zeg : " Nog veur gen miljoen !" Ik zou 't niet kunnen.
- Ge wilt niet de slaaf zijn van uw werk ?
- En dan nog. Luister. Ik hoop... Ik veronderstel dat mijn verhalen nog altijd leesbaar zijn. Als ik aan overproductie ga doen zoals Vandersteen, op wat trekt het dan nog ?
- Wat vindt ge van het oud werk van Vandersteen ?
- Zijn oude tekeningen vond ik heel goed. Ze waren wel een beetje primitief, maar er zat echt leven in. Nu lijken het wel sjablonen. De oude albums zijn nu ook allemaal hertekend en herwerkt en al die goede Antwerpse uitdrukkingen zijn er uit geschrapt. Ik vond Vandersteen goed toen ie nog zelf tekende. Maar 't was rap gedaan, vond ik. Ge kunt van mij niet

zeggen dat ik teken louter en alleen om geld te verdienen. Want dan zou ik wel meer tekenen. Het enige dat ik kan zeggen is dat ik mijn best doe, ook al doe ik het tegen mijn goesting. Ik teken nog altijd niet zo goed als ik zou willen, maar ik probeer nog iedere dag mezelf te verbeteren. Als ik iets wil, dan wil ik er toch tenminste een beetje eer aan halen.

- Uw tekeningen zijn wel beter geworden, maar wat de stijl betreft is er niet zo veel aan veranderd.
- Natuurlijk niet. Dat is het juist. Ik aap ook niemand na. Ik neem wel voorbeelden bij Franquin. Ik vind hem de beste. Maar ik aap hem niet na. Ik pak zijn stijl niet over gelijk Bob Mau.
- Neemt ge ook geen voorbeelden bij Hergé ?
- Dat is dikke zever !
- Ge hebt toch invloed van Hergé. "Buldaarse Rhapsodie " is duidelijk op een verhaal van Hergé geinspireerd.
- Ge bedoelt De Scepter van Ottokar waarschijnlijk. Luister. Waarom zoekt ge altijd verband tussen het verhaal van de ene en dat van de andere ? Al die verhalen moeten min of meer gelijkenis vertonen. Avonturen, waar moet ge ze gaan zoeken ? Ze gaan allemaal een beetje eenzelfde richting uit : pyramiden, de jungle, enzovoort. Ze spelen zich allemaal in dit of dat land af. Dezelfde dingen komen in een andere context terug. Ge moet daarom niet schrijven dat ik onder de invloed ben van Hergé. Dat is verkeerd.
- Wat de stijl betreft hebt ge meer een voorbeeld aan Franquin genomen ?
- Ik heb alleen maar voorbeelden genomen in de manier van tekenen, maar niet in de stijl. Ik heb mijn eigen stijl geleerd en die een beetje toonbaar gemaakt. Vroeger was het ook heel kramakkelijk hè ! Overlaatst heb ik voor de eigenaardigheid nog eens een boek van Hergé gekocht. Hij tekent zo heel braaf, zo flauwkes vind ik.
- Franquin vindt ge dus de beste ?
- Hij is de beste die er ooit geweest is. En nu moet ik ook zeggen dat ik zijn middenperiode het beste vind. Zijn beginperiode is ook maar triestig. Zo vanaf Er is een tovenaar in Rommelgem is ie 't best. Zijn laatste albums vind ik al niet meer zo goed. Ik vind dat hij nu overdrijft. Hij tekent te fijn. Hij maakt echte schilderijen, echte kunstwerken. Daarom vind ik zijn tussenperiode veel beter. Hij tekende toen een beetje eenvoudiger, maar toch al fantastisch. Franquin is de enige waar ik respect voor heb.
- Hij is inderdaad een hele grote. Hergé ...
- Daar dweepte ik vroeger mee, toen ik nog jong was.
- Hergé tekent heel statische momenten uit een beweging maar kiest naar mijn gevoel wel de juiste momenten. Franquin tekent heel soepel en drukt de beweging ...
- ... veel beter uit. Weet ge bijvoorbeeld het verschil tussen Franquin en Hergé ? Als Franquin een huis tekent, dan leeft dat. Als Hergé een huis tekent, of een building of een stadsgezicht, dan is het een architectentekening. 't Is afgewerkt, maar er zit geen leven in.
- Bij Hergé gaat het ten koste van " 't leven" maar zijn tekeningen zijn misschien duidelijker ?
- Dat is niet waar. Franquin kan ook schoon huizen en stadsgezichten tekenen. Maar ge moet bijvoorbeeld die goten eens goed bezien. Die lopen ineen, en dat brengt er leven in. Alhoewel 't natuurlijk een beetje raar klinkt : leven in een huis. Maar toch, 't geeft die indruk.
- Franquin is het grote voorbeeld, maar in uw stijl herken ik toch niet zijn vloeiende lijnen.
- Nee. Dat is juist. Dat zou ik niet kunnen. Hij tekent van die " caoutchouke " benen. Dat vind ik een beetje overdreven. Maar luister. Bij hem past dat wel. Dat is zijn stijl. Maar bij al diegenen die hem naapen trekt het op niks meer. Het heeft daar geen karakter meer.
- Zo zijn er vele. Heel Robbedoes staat vol met tekenaars die zich op Franquin inspireren.
- Vroeger kocht ik Robbedoes, speciaal voor de tekeningen van Franquin. De rest interesseerde me niet. Lucky Luke vond ik ook nogal goed. Alhoewel Morris een heel speciale tekenstijl heeft. Maar toch ... hij is heel goed. Darentegen moet ik niets hebben van bijvoorbeeld Buck Danny. Da's geen stijl voor een tekenverhaal vind ik. Hubinon kan veel beter tekenen als ik zunne, want ik kan het niet. Maar ge kunt in die stijl zo moeilijk beweging brengen. Die tekeningen lijken statische beelden, foto's, getekende foto's zal ik zeggen. 't Moet echt zijn. Ge kunt een gezicht in een realistische tekening nooit eenzelfde uitdrukking geven als in een humoristische. Ge kunt bijvoorbeeld de wenkbrauwen nooit zo hoog ophalen. Wanneer ge iemand heel hard laat roepen, laat ge zijn mond zo heel ver opentrekken. Dat kan in een realistische tekening niet. Dus kunt ge daarin nooit 't zelfde effect bekomen.

- Realistische strips liggen u niet ?
- Nee. Hoe zal ik het zeggen. Mijn stijl vind ik goed. Ik vind mijn stijl voor mij de beste. Ik stoef niet. Ik spreek over de stijl. Ik wil niet zeggen dat ik het beste teken. Ik kan nog veel verbeteren. Want een Franquin zal ik nooit worden. Maar de Franquin-stijl vind ik voor mij een beetje te elastisch. En voor mij vind ik mijn stijl de beste. Alleen teken ik hem nog niet zoals ik het zou willen.
- Hebt ge contact met andere tekenaars ?
- Nee. De enige die ik ooit gezien heb was Jef Nijs. Dat kwam omdat ik bij 't Handelsblad en hij bij 't Pallieterke zat. Die burelen waren in hetzelfde gebouw ondergebracht.
- Jef Nijs heeft ook voor 't Handelsblad gewerkt.
- Ja. Na mij.
- Ge kent Robert Merhottein ?
- Die kwam vroeger, toen ie nog geen tekenaar was, zijn 'jeugdzonden' laten zien. Onlangs stuurde hij twee van zijn albums op. Er was een brief bij, maar die heb ik natuurlijk niet beantwoord. Ik schrijf of antwoord tegenwoordig aan niemand. Ik krijg hier nog wel meer brieven. Soms van jongens die willen tekenen, die de onweerstaanbare drang voelen om tekenaar te worden en die om uitleg vragen. Och zeg, ik kan d'er geen moeite op doen om te antwoorden.
- Anderzijds is het toch wel plezant te merken dat men belangstelling heeft voor uw werk.
- Twintig jaar geleden zou ik zo'n brief ingekaderd hebben. Maar nu... Ik weet op voorhand wat er in staat. Ze vragen wat uitleg, of een tekening. Potdorie ! Wat denken die nu zeg ! Tekenen is voor mij het ergste dat er bestaat ! Ik ben al blij als ik mijn werk voor de gazet af krijg ! Ik krijg hier ook al eens bezoekers. Daar ben ik niet mee opgezet zunne ! Ze bekijken eerst die villa hierover en denken waarschijnlijk : " Oh ! Pom zal daar wel wonen ". En ik zit hier in 't armste huizeke van heel Nijlen. Dat geeft mij een minderwaardigheidscomplex. Waarom moet ik met Pom tekenen als ze zo overal mijn naam te grabbel gooien ? Luister. Ik moet hier niet wonen zunne ! Ik kan wel beter wonen. Maar ik ben nu alleen, en tegen een verhuis zie ik op. Eens zal ik wel moeten verhuizen, maar dan denk ik : " Ik zal maar wachten tot het echt moet ". Dan kan ik misschien ineens naar 't oud mannenhuis ...
- Uw vrouw is gestorven ?
- Ze is 10 jaar geleden gestorven.

...

- Zeg Pom. Weet ge dat er nu oud zwart-wit werk van Franquin in De Morgen gepubliceerd wordt ?
- De Morgen ? Dat ken ik niet.
- Wat ? Kent gij De Morgen niet ? Da's ook goed. Da's wel het schoonste bewijs dat ge uw kop nooit buiten steekt.
- Ja, maar ik steek hem nooit buiten.
- Awel, De Morgen is het zogenaamd progressief dagblad dat in de plaats is gekomen van De Volksgazet.
- Dat dacht ik al. Luister. Ik krijg hier iedere morgen mijn gazet. Terwijl ik mijn 'boke' eet, mijn taske thee drink, bezie ik ze zo eens. Ik lees eerst de tekenverhalen van de concurrentie. En dan denk ik : " Wel ja, het gaat nog. Ik moet niet bang zijn ". Want ik heb wel schrik gehad dat er al eens een nieuwe zou beginnen die goed zou zijn. Maar tot nu toe is dat nog niet gebeurd. Ze krijgen mij bij de lezers toch niet buiten, dat weet ik. Maar voor de rest lees ik de gazet eigenlijk niet. Ik weet niks over de toestanden in 't land. Ik bekijk iedere avond de " Tageschau ". In Duitsland ken ik ze allemaal. Maar hier ken ik geen één van die ... idioten. Ik interesseer me doodgewoon voor niks en ik kom inderdaad niet buiten. Ik wist niet dat De Morgen bestond.
- Wat vindt gij van humor ? Hoe moet humor zijn ?
- Zoals ik soms ben in mijn beste boeken. Punt. Zo moet het zijn. Zoals ik nooit meer kan zijn.
- Welke boeken vindt ge zelf 't best ?
- Dat weet ik niet. Ik zeg het ... Vroeger was ik beter dan nu. Toen was ik nog " in mijne goeie ". Nu teken ik beter, maar ik weet niet meer wat ik moet tekenen. Dat is het ! Luister jong. 't Is alleen maar mijn eenzaam triestig leven dat ik heb. Dat is het !
- Bij mij zijt ge altijd welkom.
- Dan is mijn leven nog triestig, want dan kom ik thuis en staat er mij niemand op te wachten.
- Da's waar. Uw vrouw kan niemand teruggeven.
- Ik weet het. Als ik aan 't werken ben denk ik : " Foert ! Ik eet maar niet. Ik doe maar een dozeke soep open ". Een keer per week kan ik al eens de moeite doen om wat gereed te maken. Ik leef de laatste jaren op dozekes soep. Ik heb voor niks nog goesting. Ik kan me voor niks nog interesseren. Godverdomme !

- Gaan eten zegt u niks ?
- Nee. Dat is het hè. Ik ben de laatste jaren wat mensenschuw geworden. Alhoewel, ik was vroeger misschien niet schuw, maar ik kwam toch ook niet veel onder de mensen.
- Als ik nu Piet Pienter en Bert Bibber bezig zie ...
- Dat zijn verhaaltjes.
- Ja, maar de karakters... Het zijn toch twee vitale jongens.
- Ja, sè ! Zo was ik misschien of zo zou ik graag geweest zijn, weet ik veel.
- Susan is ook een levendig personage.
- Valt ze mee ?
- Ik vind van wel.
- Awel ! Dan is 't goed hè ! Daar is alles mee gezegd. Ik in elk geval ... Ik probeer er echt een levendig " maske " van te maken. Overdreven ... ook met haar lompe kanten. Maar over 't algemeen een goei hé !... Maar de laatste tijd is 't moeilijk. 't Is in elk geval de laatste tien jaar dat ik niets meer doe. Ik kan met moeite één verhaal per jaar... Nog niet zelfs. Zo'n tekenverhaal... Ge moet er wat aanleg voor hebben. Ge moet kunnen tekenen, wat fantasie hebben. Maar ge moet - en dat is de hoofdvereiste - er graag bij zijn, opgewekt zijn. Dan hebt ge plezier en dan gaat het. Maar ik zit daar altijd met " zo'n " gezicht ! En dan is het een corvee om plezant te zijn tegen wil en dank.
- Ge drinkt niet ?
- Nee. Ik drink niet. Waarom drink ik niet ? Omdat het me niet smaakt. Want anders deed ik het wel. Maar ik smoor een beetje te veel. Amai, nog maar eens een pijpke stoppen.
- Ge gaat ook niet naar de cinema ?
- Daar kan ik misschien zo op antwoorden. De laatste keer dat ik naar de cinema ben geweest heb ik, geloof ik, twintig frank betaald. En ik vond het te veel. Dus kunt ge denken hoe lang dat geleden is.
- Muziek ?
- Ik hou van muziek. Licht populaire klassieke muziek. Ik heb een vreselijke hekel aan de Beatles.
- Leest ge veel ? Als " interloctueel " ...
- Da's van mij ! Het woord " interloctueel " heb ik al in mijn eerste verhalen gebruikt. Achteraf heb ik het nog op de radio, in een programma van Jos Gijsen, geloof ik, gehoord.
- Die woordspeling is thans gemeenspraak geworden.
- Da's dan door mij.
- Alee ! Tof !
- Maar weet ge wat Vandersteen ooit van mij heeft overgenomen ? Ik gebruikte veel kadertjes waarin ik een of andere humoristische toelichting schreef en dan verwees ik met een pijltje naar de tekst. Vandersteen heeft dat van mij overgenomen. Maar natuurlijk... hij is beroemd en ik niet. En dan zeggen ze : " Ha ! Die Pom heeft het van Vandersteen overgepakt ".
- Ge hebt vroeger veel strips gelezen ?
- In 't begin volgde ik het wel. Nu niet meer.
- Ge leest veel science-fiction ?
- Ja, maar ik ben het beu. Ge vindt er niet veel goeds meer bij. Soms bestel ik een heel pak boeken in Duitsland. De titels zijn allemaal even knap zunne, maar de inhoud ... Hoe kunnen ze 't drukken, denk ik dan. In zo'n heel pak zitten er twee of drie boeken die de moeite waard zijn om te lezen.
- Ge bestelt toch niet bij dezelfde uitgever ?
- Nee. Ik bestel langs de boekwinkel om, hier bij de Internationale Pers. Vroeger reed ik er zelf om in Duitsland. Nu niet meer.
- Ge leest toch Angelsaksische schrijvers ?
- Natuurlijk. Bijna uitsluitend Amerikaanse schrijvers. Die zijn allemaal vertaald.
- Waarom leest ge 't liefst in 't Duits ?
- Ah ! Dat zal ik eens zeggen. Omdat ik met die verdommese jij en jou niet om kan.
- Waarom leest ge ze dan niet in 't Engels ?
- Engels kan ik niet.
- En waarom kunt ge niet met jij en jou om ?
- Omdat ik zo niet klap. 't Is daarom dat ik nooit naar Brussel zie. Daar zou ik iets van krijgen ! Mijn antenne staat altijd naar Duitsland gericht. Ik heb al brieven gehad, niet veel, waarin ongeveer stond dat ik nog de enige Vlaamsche tekenaar was. " De anderen, die vroeger zo plezant waren, zijn niet meer te genieten met hun gejij en gejou. Hé Pom ! Vlaamsch is toch eene schone taal hè ! ", schrijven ze dan. Da's dan ook weer overdreven. Maar bij De Vlijt hebben ze vroeger wel eens gezegd dat ze de albums veel beter in Holland zouden kunnen verspreiden indien ik jij en je zou gebruiken. Ik heb geantwoord : " Dat z'ontploffen ja ! " Ik kan dat niet ! Ik probeer in mijn mannen een stuk van mezelf te brengen. Niet wat ik beleefd heb, want amai, dan zou ik veel beleefd hebben. Maar van karakter. En ik vind : dat vloekt ! Zijt gij gewoon van met jij en jou te spreken ?
- Ge kunt u beter uitdrukken ?
- Het klinkt echter. Dat gejij en gejou klinkt zo gemaakt, zo gedwongen... Dat is niet echt.
- Ge zegt dat ge iets van uzelf in de karakters van Piet en Bert wilt leggen. Maar 't zijn twee tegengestelde karakters.

- Ik weet het. Maar 't is heel simpel. Ik ben toch de twee.
- Ge zijt toch niet schizofreen ?
- Ja ! Waarom niet ! Zeg dan ineens dat ik zot ben ! Luister. Nu ben ik zo stillekes-aan op jaren hè. Maar vroeger ging ik nogal eens omhoog, was ik heel impulsief. Da's mijn Bert Bibber-kant. Maar ik had toch ook een meer bezadigde kant en dat is Piet Pienter. Iemand die mij kent van vroeger herkent mij in die twee.
- 't Zijn toffe gasten.
- Ik ben ook een toffe gast.
- 't Is daarom dat ik het zeg. Ge zoudt ook een goede en een minder goede kant kunnen hebben.
- Mijn slechte kant, daar spreken we niet over hè ? Luister. Ik probeer mijn twee mannen menselijk te laten reageren op alle situaties. Ik herinner me een situatie waarin Bikkel uit Kari Lente zijn kop op een kapblok moet leggen. De beul staat klaar met zijn bijl. Op het laatste moment schiet iemand een pijl in de beul zijn gat, pardon - 't wordt opgenomen, ik moet opletten - z'n achterste. De beul laat zijn bijl vallen. Bikkel draait zijn kop om en zegt : " Mis hè ! Hahaha ! ".Kijk, als die situatie zich met Bibber zou voordoen, dan zou ie zes plaatjes nadien nog staan te tandenklapperen. Ik probeer er echte mensen van te maken en geen superhelden, zoals Superman, want die bestaan toch niet. Ze zijn zo onnatuurlijk. Ik hou niet van helden. Ik ben zelf ook geen held zunne !
- Alhoewel. Bert Bibber heeft eens speciale krachtpillen ingenomen waardoor ie toch het een en ander te lijf dierf gaan.
- Ja, natuurlijk ! Maar hij bleef toch altijd kwetsbaar. Mijn helden zijn niet onversaagd. Ze hebben hun zwakheden.
- Vooral Bert. Hij heeft kleine gebreken. Hij is opvliegend, wat in bepaalde omstandigheden nadelig kan zijn. Hebt ge zelf al farces meegemaakt waarbij ge te veel Bert Bibber waart en het deksel op de neus kreegt ?
- Gij moet nu toch nogal veel weten hè ?
- Het kan een plezante anecdote zijn.
- Niet dat ik het me kan herinneren, nee ! Ik heb nooit wereldschokkende dingen meegemaakt. Mijn leven is altijd nogal eentonig geweest.
- Bij 't leger zult ge toch wel meer Bert dan Piet geweest zijn, veronderstel ik ?
- Da's gedomme niet waar ! Ik ben nooit heel lomp geweest. Ik ga geen ruzie zoeken met iemand waartegen ik het toch niet kan halen.
- Wat deed ge bij 't leger ?
- Ik was bij de genie. Tot mijn groot spijt. Het ongeluk wou dat ik de 15e moest afzwaaien en de 10e was 't oorlog. Heb ik spijt gehad dat de Duitsers geen zes maanden eerder waren gekomen !
- De genie. Da's toch de elite ?
- Ik had vier jaar vakschool gevolgd. Ik had gestudeerd. En ik heb nog chance gehad dat ik bij de elite was. 't Was anders niet te proeven aan de boeletten zunne !
- Slecht eten, slechte bazen ...
- Alles slecht. Ik heb altijd een onafhankelijke geest gehad. Dan is 't erg bij " den troep ".
- Ge zijt heel anti-militaristisch.
- Ja. Heel hard. Als ik op 't Bels leger kan schampen zal ik het niet laten. Militairen zet ik nogal eens in hun hemd. Dat teken ik met plezier.
- Er zijn nog groepen die ge graag in hun hemd zet. De politie bijvoorbeeld.
- En de gendarmen.
- Waarom ?
- Ja, waarom. Ge hebt zo'n instinctieve afkeer van die mannen. Afkeer is te sterk uitgedrukt. 't Is meer dat uniform. Ze zijn er nodig. Maar ge weet hoe 't is als ge met de auto rijdt en de gendarmen ziet staan. Het zweet breekt mij dan altijd uit. Ik vraag me steeds af of ik wel met alles in orde ben. Ook al zijt ge onschuldig, ge voelt u toch altijd schuldig als ge die mannen ziet staan. Dat is bij velen 't geval, geloof ik.
- Het gedacht is er wel. Die gasten zoeken tot ze wat vinden.
- Dat is het hè ! Maar ik kan er over schrijven, en dat vind ik plezant. Ik zal niemand direct beledigen, maar ik kan dingen schrijven die ik anders niet zou mogen zeggen. Want dan had ik meteen een proces aan d'hand. Kijk, zoiets vind ik ... enfin, vond ik plezant.
- Ge hebt ook een hekel aan publiciteit ?
- Toch zeker rond mijn persoon.
- Journalisten kunt ge blijkbaar niet uitstaan ?
- Ik heb een journalist in mijn strip. Een echte kwiet...
- Theo Flitser. Hij staat altijd met zijn camera klaar. Op de Gazet van Antwerpen zitten natuurlijk ook veel journalisten.
- Ik ken er niemand. Vroeger wel natuurlijk, toen ik nog dagelijks mijn werk binnen bracht. Maar sedert de verhuis naar de Linkeroever ben ik er nog maar één keer geweest. Ik kom er niet meer binnen. Veel te strontdeftig ... euh, veel te deftig. In de Nationalestraat was het veel gemoe-

delijker. Ik zie er nu zelfs tegenop om eens per jaar naar de gazet te rijden. Och, als ik tot 40 geraak.

- 40 albums is een schoon aantal. Vooral als ge een hoog niveau kunt handhaven.
- Ja ! Hoog niveau ! Ge moet bij tekenverhalen niet van een hoog niveau spreken. Het is geen literatuur. Ik zal er geen Nobelprijs mee winnen zunne. Maar dat is ook niet de bedoeling.
- Natuurlijk niet. Strips staan in feite helemaal los van de literatuur. Bovendien worden strips 't meest door kinderen gelezen. Jef Nijs bijvoorbeeld ...
- Ja ! Jef Nijs. Zijn verhaaltjes zijn zo ...
- Hij werkt voor de kleine kinderen, vergeet het niet.
- Da's waar. En dat zou ik niet kunnen. De kleinste van één van mijn kennissen zei vroeger altijd : " Jommeke vind ik toch schoner ze !" Nu is hij groter geworden en zegt : " Vroeger vond ik Jommeke beter, maar nu die van u ". Dat doet me wel plezier. Nog zo iets. Toen ik nog in Wilrijk woonde, in '59 denk ik, wou ik naar Jef Nijs gaan. Maar ik wist zijn huisnummer niet meer. Daarom sprak ik de facteur aan en die vraagt stomweg : " Waarom ? " En ik zeg : " Ik ben een collega ". " Ha !" roept ie verwonderd, " En wat tekent gij ?". Ik zeg : " Piet Pienter en Bert Bibber " en denk : " nu gaat hij zeggen dat ie dat niet kent ". Maar " Oh !" zegt ie, " Dat zijn ook goei! Daar zit verhaal in !" Sè, dat deed me plezier. Allee, met zo'n kleinigheden moet ik content zijn. Maar ja. Luister. Het is mijn eigen schuld. Maar ik wil niet ... Ik wil niet ! Twee keer heb ik een uitnodiging voor de TV gehad. Ik heb er niet op geantwoord. Ja, dat is mijn gewoonte hè ! TV, dat is doodgewoon ... dan zet ik mijn stekels op. Dan zeg ik : " Foert gullie !". Ik heb er een hekel aan. In het begin vroegen ze mij ook om in de Innovation rond Kerstmis boeken te signeren. Vandersteen ging altijd in de Grand Bazar zitten. Ik zeg : " Saluut ! Zet er maar iemand anders. Mij kennen ze immers toch niet ". Ik vind dat zo idioot.
- Gij propageert uw strip niet hè !
- Het ligt allemaal aan de uitgeverij waar ge bij terecht gekomen zijt.
- De Vlaamse markt is misschien te klein. Uw albums verkopen toch niet zo slecht, meen ik.
- Ja. Jefke Nijs verkocht er vijf jaar geleden al over 't miljoen.
- Ik heb juist gezegd dat Jommeke vooral de kinderen aanspreekt. Dat publiek is nu eenmaal talrijker dan het publiek waarnaar gij u richt.
- En wie bereik ik dan ?
- Ja. Welk publiek wilt gij bereiken ?
- Onnozelaars die 't kopen.
- Die miljoenenoplagen kunnen toch pas bereikt worden via de buitenlandse markt. Denkt gij dat uw strip gemakkelijk in 't buitenland verkocht zou kunnen worden ?
- Waarom niet zo goed als een andere ?
- Misschien omdat ie te typisch Vlaams is.
- Wat is er typisch Vlaams aan ? Is het omdat ik niet met jij en jou schrijf ? Als hij vertaald wordt is hij sowieso in een andere taal.
- Voor Nederland moet hij blijkbaar in jij en jou vertaald worden.
- Oh ja ? Ongeveer twee jaar geleden kreeg ik weer een brief, de zoveelste, van Holland. Ik heb vroeger ook een Hollandse pekelteef op bezoek gehad. Die wou dit en dat uitgeven, maar dan moest er wel dit en dat aan veranderd worden. Als d'Hollanders zich voor een Vlaamse strip interesseren moet de tekst altijd een beetje aangepast worden. Want " ellentriek " verstaan ze niet, zeggen ze. Dat moet electriciteit zijn. En dan zeg ik altijd : " Luister. Uw Friese schrijvers zijn bijkans onleesbaar en ze worden toch gelezen." En dat zijn dan leesboeken terwijl bij mij de tekeningen toch hoofdzaak zijn. Op de koop toe vinden de Hollanders 't nog plezant. " Da's zo echt Bels ", zeggen ze dan. Dus, da's allemaal flauwe kul !
- Er zijn twee van uw verhalen in Zuid Afrika verschenen ?
- Ja. Vette moeite ! Weet ge wat ik daaraan verdiend heb ? Ze betaalden 5000,- frank per album waarvan 1/3 voor de uitgeverij. Ik heb 6000,- frank gekregen voor de twee albums. Achteraf, want ik heb mijn centen nog moeten reclameren. Ik ben er dan ook nog een tekening mee kwijtgeraakt.
- Ge houdt uw tekeningen zelf bij ?
- Allemaal. " Zo'n " pak is 't. Da's een gewicht man ! Verschrikkelijk !
- Ge hebt er geen te veel ?
- Nee. Die geef ik niet weg. Af en toe heb ik ze nodig om iets op te zoeken. Ik zal eens een doos halen ... Hier zie ! De stommerikken plakken die stroken aaneen en dan plakken natuurlijk hier al mijn tekeningen aaneen. Hier ! Deze tekening hebt gij in Wordt Vervolgd gezet hè ?
- Kousemaker heeft ze uitgezocht.
- Da's nog goed meegevallen. Al goed dat hij geen oude genomen heeft want dan zou ik in mijn gat gebeten zijn zunne ! Mijn laatste boeken zijn wel niet zo denderend, maar ze kunnen erdoor wat de tekening betreft. Maar de eerste tien albums, daar geneer ik me eerlijk gezegd voor. Wel godsgedorie ! Bezie dit nu ! Zo ging dat zie ! Bij De Vlijt

begon een gast zo in mijn tekeningen te knippen dat ik er razend van werd. Ik kreeg mijn tekeningen terug met afgeknipte hoeken. Hier en daar was er een stuk uitgeknipt en alles werd zo bijeengeplakt. Op een keer heb ik ze samengefrommeld en in zijn gezicht gesmeten. En de deur sloeg ik achter mij toe zodat ik - 't was nog in 't oud gebouw - de kalk hoorde ritselen.
Bij De Vlijt was er nog een idioot, Dr. Dingsboem in de Germaanse, die altijd de hoogte van de omslag ging berekenen. Hij kon maar niet begrijpen dat als ik de breedte van de tekening aangaf, de hoogte vanzelf uitkwam. Hij maar rekenen. Rekenmachientjes bestonden nog niet.

- Een ander onderwerp nu. We hebben de science-fiction in uw werk nog niet behandeld. Prof. Kumulus doet een paar fantastische uitvindingen.
- Ik vind dat zijn uitvindingen een beetje degelijker zijn dan bij de concurrentie, ja!
- De science-fiction in uw werk helt meer over naar de science, de wetenschap dan naar de fantasie.
- Ik ben zelf een beetje technisch onderlegd. Niet veel, maar ik kan over van alles min of meer meeklappen. Ik zal nooit een uitvinding verzinnen van een toverbol. Ik heb wel eens een onmogelijke leugendetector gebruikt maar dat vond ik heel plezant. Het was zo maar een nevenzaak in het verhaal. Maar voor de rest kunnen vele van die uitvindingen, zelfs de overwinning van de zwaartekracht, nog werkelijkheid worden.
- Zijt ge geabonneerd op een of ander wetenschappelijk tijdschrift ?
- Vroeger wel. Maar luister. Mijn verhalen zijn louter fantasie. Ik moet de lezers ontspanning brengen, maar ik kan Kumulus geen onmogelijke stomme uitvindingen laten doen. Het moet zoals ge zegt altijd een beetje in de mate van het mogelijke blijven.
- De wetenschap staat al ver. Ik geloof niet dat Piet en Bert al op de maan geweest zijn.
- Wat moeten ze er gaan zoeken ? Daar is niks. 't Is al zo moeilijk om hier een verhaal ... Ik zit nu al zo lang te sukkelen om 't verhaal waar ik nu mee bezig ben af te werken. Het is niet lang genoeg. Ik moet nog twintig dagen tekenen en ik weet niet wat.
- Maak het korter.
- Nee. Ik heb een minimum. Marc Sleen maakte vroeger soms verhalen van 240 stroken. Nu zijn het er nog maar 120. De boekjes zijn te dun. Op de gazet zouden ze 't wel willen, denk ik, want ze sparen er papier mee uit. Maar ik wil niet minder dan 48 bladzijden.
- Op de maan is niks. Maar ge kunt er veel op fantaseren.
- Dat wil ik juist niet. Vandersteen heeft in De Mottenvanger zo iets bedacht. Er was een dampkring aan de achterkant van de maan. Maar iets wat onmogelijk is op de maan wil ik niet. En naar andere planeten laat ik ze niet gaan. Doodeenvoudig ! Nu weten ze al dat er in heel ons zonnestelsel maar één bewoonde planeet is en dat is de aarde. Ze is nog bewoond. We weten niet hoelang nog. En andere sterren ? Dat kan niet. De afstand is te groot. Flash Gordon bijvoorbeeld zegt me niks. Het spreekt me niet aan. Omdat het te onmogelijk is.
- Ge hebt eens een tijdmachine gebruikt. Een kleintje maar.
- Ja. Groot of klein, 't was onmogelijk, Maar ze maken daar al filmen over en dan dacht ik... De moeilijkheid is om altijd iets nieuws te vinden. Want ik val niet graag in herhaling. De krachtpillen bijvoorbeeld vond ik niet slecht, maar ik heb ze niet dikwijls gebruikt. De krachtpil Jerom darentegen lost nog altijd alles op.
...
- Pom. Het is bijna half elf. Ik geloof dat ik zo stillekesaan genoeg tijd van u heb afgepakt.
- Veel tijd kunt ge niet afpakken, want ik doe toch niks meer. Ik heb alleen mijn film gemist op Duitsland.
- Welke film ?
- Ritt zum Oxbow.
- Een western. Die film heb ik pas op een andere post gezien. Hij was niet slecht.
- Dat moet ge nu op de koop toe nog zeggen. Nu heb ik hem gemist. En ik heb al niks !

STRIP VAN EEN STRIP !

DE HELDEN VAN DE STRIP ZIJN...

BERT IS WAT MEN NOEMT DE SNULLIGE KOMPAGNON... EEN BEETJE TRAAG VAN BEGRIP...

HEM OVERKOMEN DE ONGELUKJES...

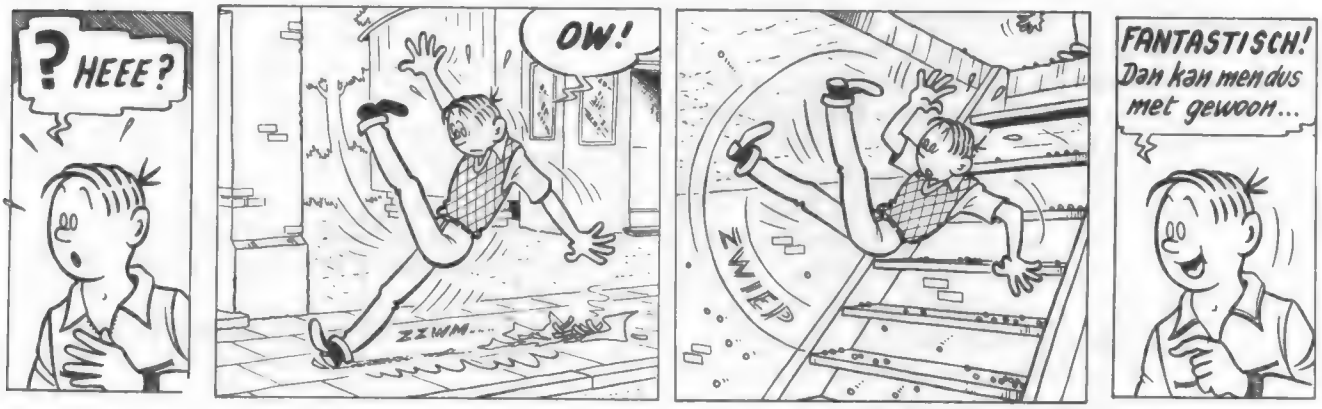

HIJ IS NOGAL OPVLIEGEND...

EEN OPSCHEPPER...

MAAR VLIEGT ER WEL IN...

Och meiske... 't was niet nodig geweest!... IK had het alleen wel klaargespeeld! Ik ben... BERT BIBBER!
Aangenaam! Ik ben Angèle Antigel!
... De bekende B. BIBBER van de gazet!
AAAH!!!
De man die de gazetten ronddraagt?...Interessant!
POEF
Wat 'n geweldenaar!...

VOORAL WANNEER IE OVER DE KUMULUS-KRACHTPILLEN KAN BESCHIKKEN.

...Ik zei tegen mijne Lewie: "Vergeet niet 'n nieuwe fles gas te halen want ik moet de was afkoken"...
Jaja...
...en toen: Floep! Weg was hij! Zoals steeds wanneer er te werken valt...
?
SLEF
SLEF
De krachtpillen zijn uitgewerkt!...
Och, die mannen!...
SLEF
SLEF

PIET IS ZOALS ZIJN NAAM ZELF ZEGT
DE PIENTERE ... EEN SCHRIJVERSTYPE...

ZOALS POM...

EEN BEZADIGDE PIJPROKER...

Goed! Dan gaan we onze vakantie doorbrengen in Makaronia!...
Alle dagen leest men in de gazet over de gevaren van het roken! Ge moet ermee OPHOUDEN!!!
Precies! Dat heb ik ook gedaan! ... Lees geen gazet meer!!!
Jamaarneenhé! Ik wil niet dat gij nog langer 'n slecht voorbeeld geeft aan onze jeugdige lezers!!!
Enfin... lieve lezertjes: Susan heeft natuurlijk gelijk!!!

ZEER VREEDZAAM...

MAAR VLIEGT ER OOK WEL IN...

Lap! Hier zitten we weer! Waarom hebt ge niet geschoten?...
Waarom?... Omdat ik geen medemens wil doden!!!
Ik hou niet van geweld, maar soms is het noodzakelijk!...

VOORAL WANNEER MEN HEM KWAAD MAAKT.

WAAR IS SUSAN?!! ANTWOORDT! GAUW... OF HET LOOPT SLECHT AF!
Ik maak me niet dikwijls kwaad, maar als ik me kwaad maak dan ben ik KWAAD!!! En NU ben ik zowijd!!!

KOKETTE SUSAN...

WAS MULTIMILJONAIRE, BIJGENAAMD "DE DOLLARPRINSES"... MAAR KOOS VOOR HET AVONTUURLIJK

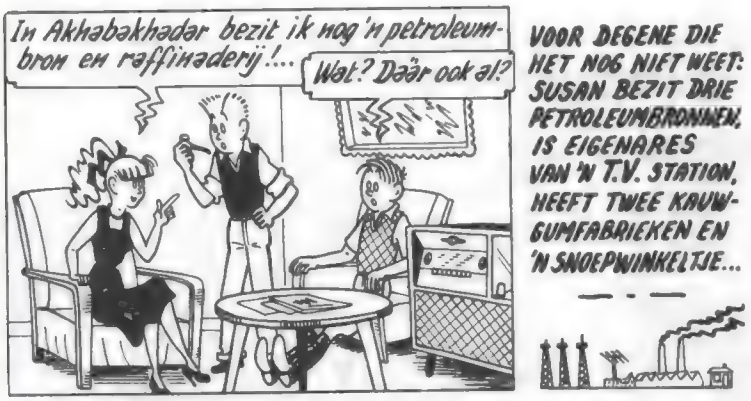
In Akhabakhadar bezit ik nog 'n petroleumbron en raffinaderij!...
Wat? Daar ook al?
VOOR DEGENE DIE HET NOG NIET WEET: SUSAN BEZIT DRIE PETROLEUMBRONNEN, IS EIGENARES VAN 'N T.V. STATION, HEEFT TWEE KAUWGUMFABRIEKEN EN 'N SNOEPWINKELTJE...
Jamaar... ge denkt toch niet dat WIJ voortaan de afwas zullen doen?...
Flesje eerst maar veilig opbergen!
Hahaha!

BESTAAN MET PIET EN BERT.

SUSAN IS GEEN

Ik heb 'n hekel aan borden-wassen!...
Ik niet minder!...
IK HAAT BORDEN-WASSEN!!!
Ik nog veel meer!...
Afwas gedaan?... Fijn! Pak dan nog even de stofzuiger en...
Hoe reageert U op deze O-soti-wazatsing-bang-boem?

KATJE OM ZONDER HANDSCHOENEN AAN TE PAKKEN EN HEEFT DE BIJNAAM KARATE-SUSY.

DIT DRIETAL WOONT SAMEN, MAAR OP HUN GEDRAG VALT NIETS AAN TE MERKEN. VOOR PIET IS BERT ENKEL EEN GOEDE VRIEND EN SUSAN EEN GOEDE VRIENDIN.

ALLEEN IS BERT ZIJN KALVERLIEFDE

NOG NIET DOOR

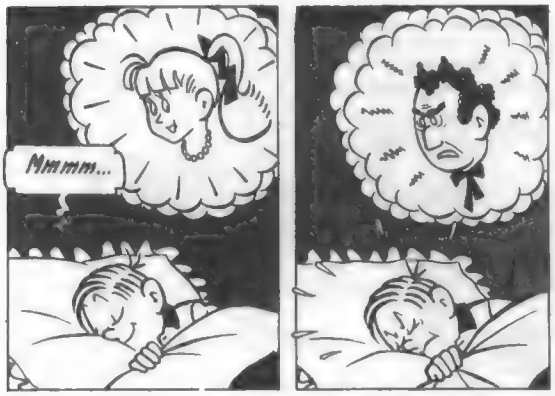

HIJ HEEFT WEL EEN CONCURRENT.

REDAKTIEHENGST THEO FLITSER.

SUSAN VAN HAAR KANT LIJKT EEN

ZWAK TE HEBBEN VOOR PIET...

MAAR DIE HOUDT ZICH VEELEER OP EEN AFSTAND.

IN DEZE STRIP ONTBREEKT NATUURLIJK DE PROFESSOR NIET. PROF SNUFFEL, TYPE EXPLORATOR, VOERDE ONZE HELDEN MEE OP GEVAARLIJKE TOCHTEN NAAR VERBORGEN RIJKEN.

WAT LATER...
Wel jongens, de kwestie is deze... zoudt gijlie er eventueel iets voor voelen om me te vergezellen op 'n reisje dwars door Afrika?...
Nee... dàt is ook niet alles!
...De spanning tussen Oost en West weer toegenomen! Fabricatie van "atoomgranaten" aangevat...
?!
Heu Professor, ge hebt gelijk! Ik ben nogal erg gesteld op rust en veiligheid... en daarom... ga ik met U mee naar de binnenlanden van Afrika!... HOE EER HOE LIEVER!!!

PROF KUMULUS IS MEER EEN LABOTYPE.

PROFESSOR KUMULUS IN ZIJN LABORATORIUM...
Na maandenlange voorbereiding is thans het ogenblik gekomen om de beslissende proef te wagen!...
BOEM

ZIJN SPECTACULAIRSTE UITVINDINGEN ZIJN...
DE ANTI-ZWAARTEKRACHT-GENERATOR...

HET POLARISATIE-ELUENT...

ENIGE UREN LATER...
...Enfin... thans beheers ik het toestel volkomen! Ik kan deze kei in elke willekeurige richting dirigeren!
Ik sta paf!
HE!?
Ow!
KOEKOEK!

DE LEUGENDETEKTOR.

He! Wat is dat voor 'n ding?...
'n Klein fantasietje van me! 'n LEUGENDETEKTOR!...
Hm... onder ons: Bert is nog steeds HOPELOOS verliefd in Susan!...
?!
Zo?...
DAT IS NIET WAAR!
Hoho! Niet zo hard liegen...
TAKTAK TAKKETAK TAKTAK TAKTAK TAKTAK TAKTAK TAK
PETS

DE BRAVE PROF LIJDT ER ZEER ONDER DAT ZIJN UITVINDINGEN MISBRUIKT WORDEN.

Al m'n uitvindingen hebben me tot hiertoe niets dan ongeluk gebracht! Gedaan ermee! Ik werk thans in m'n tuintje...kweek groenten!...
Laat me niet lachen... Kumulus hovenier!...
PROFESSOR KUMULUS WERKT GAARNE IN Z'N TUINTJE BUITEN ...
... MAAR Z'N GEDACHTEN VERTOEVEN NOOIT LANG BIJ BONEN EN SPRUITEN...

DR. WARWINKEL IS HET TYPE VAN DE SUPER-GENIALE MAAR GEKKE PROF.

HIJ MAAKT AMOK MET ZIJN ELECTRONISCHE GEDACHTENOVERBRENGER...

IK Hilarius Warwinkel ben het grootste GENIE ter wereld!!!
Ho verdraaid! Die klap is harder aangekomen dan ik dacht...
Ziezo! Dat zal wel genoeg zijn! Ik schakel uit!
Is 't nu al gedaan? Het begon pas plezant te worden!

EN ROBOTTENDUO CASTOR EN POLLUX.

Hm... mag ik U enkele vragen stellen jongeman?
Waarom niet? Vraag maar op!
Hoeveel is 1760 x 904?
...1.591.040!
Telefoonnummer van de Gazet ?...
...03/31.28.80! (zo lijnen)
ONGELOOFLIJK !!!
Is dat Bert Bibber ?...
Hij loopt maar verder! Niets kan dat monster tegenhouden!...
VERBODEN TE STORTEN

EEN BELANGRUK NEVENPERSONAGE IS KOMMISSARIS KNOBBEL. HIJ IS NIET BEPAALD EEN VRIEND

Kommissaris! Word wakker! Er is bezoek!...
zZzz...
Deze twee personen op verdachte wijze hier aangetroffen!
Wablief?
Gij zijt niet goed gij!
Enfin: Meenemen naar bureau voor identifikatie!...
WAT?!

VAN ONZE VRIENDEN...

Maar meneer Knobbel! U kent ons toch !!!
Ik ben in dienst! En in dienst ken ik NIEMAND!
Ik ben geen "mens-met-gezond-verstand". ik ben KOMMISSARIS KNOBBEL !!! En ik denk niet na ... IK DOE MIJN DIENST! Basta!...
ERUIT! OF GE VLIEGT ER IN!!

NOCH VAN DE HOOFDKOMMISSARIS.

... IK BEN MAAR 'N DOODGEWONE KNOBBEL EN GEEN....
?!
KOMMISSARIS MAIGRET!
WAW!
OEH!
In gedachten zie ik reeds de krantenkoppen: "Kommissaris Knobbel overmeestert geheel alleen, gevaarlijke dievenbende."

IN DE BIJROLLEN NOTEREN WE NOG STANSKE, DE MEID VAN KUMULUS;

Help Stanske uit de nood! Ik zie naar de professor om!
Stanske, arme sukkel! Ik zal u van die plakker verlossen!...
AUW!
PLOP
GING OPENDOEN EN TWEE VREEMDE KERE PLAKTEN 'N PLAKKER
Jaja! Ik weet het al!...
EN TOEN HEBBEN ZE M OP DEZE STOEL VASTGE MET GROTE ROLPLAKB
JAJA! IK WEET HET!

MADAM KLAKSON, DE MEID VAN WARWINKEL...

IK KON HAAST GEEN ADE
Heilige Bimbam! Hoe moet ik die waterval stoppen?
IS HELEMAAL IN DE WAR
...Laat m'n vriend en kollega Piet dit zaakje maar klaren!
Zjandarmerie Bommelheide! Ja.....?
ALLEMAAL DOOD!!! ZE ZIJN ALLEMAAL DOOD!!!

MENEER WARWINKEL OOK!!!
Kalm! Kalm!... Heu... met wie spreek ik eigenlijk?...
...MET MADAM KLAKSON!!!
Oef! Dat mens heeft geen telefoon nodig!... Die hoort men zó vijf kilometer ver!...

EN SEÑOR TRANQUILA, PRESIDENT VAN SAN DOREMI.

DAG MADAM KLAKSON!
Mag ik U mijn vrienden Piet en Bert voorstellen?...
Maar die ken ik al lang!
Ik heb namelijk 'n abonnement op "DE GAZET"
SPECIALE EDITIE VOOR ZUID- EN MIDDEN-AMERIKA

TOT DE KATEGORIE BESTENDIGE SCHURKEN HOREN DE ONVERBETERLIJKE JACOBUS SLURF...

TERZELFDERTYD IN HET BUREEL VAN DE DIREKTEUR VAN DE STEDELIJKE GEVANGENIS...
Mijn beste, gij wordt heden ontslagen...
... Zal gaan tijd worden...
De stonde der vrijheid is voor U aangebroken! Blijf voortaan op het rechte pad!...
Dat is beloofd!
DE DIREKTEUR BEZIT EEN GOUDEN UURWERK MET DITO KETTING
DAAROP IS HY HEEL TROTS...

Telkens als een van m'n beschermelingen me verlaat heb ik het gevoel dat...
...iets dierbaars van me weggenomen wordt!
... Kan ik me indenken!
Het beste m'n vriend!...En gauw tot weerziens!
DE DIREKTEUR BEZAT EEN GOUDEN UURWERK MET DITO KETTING
DAAROP WAS HY HEEL TROTS...

JULIO AGOSTO...

EN DE "POPULAIRE" GENERAAL CARNE DE CARDERO.

... Hier Radio Bombilla vanuit onze reportagewagen aan de haven!..... Daar komt de generaal met zijn gevolg!...
'N DONDEREND GEJUICH BARST LOS !!! (Zet de applausplaat op klungel!)
Start!
... U hoort het luisteraars: 'n SPONTANE
KLAPKLAPKLAP HOERA! VIVA EL GENERAL!
... OVATIE VOOR ONZE GELIEFDE GENERAAL CARNE DE CORDERO!!!
STIK
AWOE!
BOEM!

NU EEN BEETJE MEER TEKST, OM UW LEESLUIHEID NIET AL TE ZEER IN DE HAND TE WERKEN.

HET WERK VAN POM IS IN ALLE OPZICHTEN VERRASSEND ORIGINEEL. BEGA NIET DE VERGISSING POM ALS EEN HERGÉ-EPIGOON AF TE SCHILDEREN. IN POMS BEGINPERIODE WAS HERGÉ "HET" GROTE VOORBEELD. DE INVLOED BLIJKT O.A. NOG UIT DE BALLONNETJES MET INGESNEDEN HOEKJES DIE ERG OP DEZE VAN HERGÉ LIJKEN EN ZOALS IN DE OUDSTE KUIFJE-VERHALEN DE OMTREK VAN HET PLAATJE

RAKEN. OOK DE EIERKOPJES VAN DE HELDEN EN B.V. HET SCENARIO VAN "BULDAARSE RHAPSODIE" - DAT GEËNT IS OP "DE SCEPTER VAN OTTOKAR", MAAR VERDER KNAP, ORIGINEEL UITGEWERKT WERD - BRENGEN KUIFJE IN HERINNERING, MAAR DAARMEE IS DE HERGÉ-KOUS DAN OOK AF. VOOR DE REST ZWOER EN ZWEERT POM BIJ FRANQUIN. TER ILLUSTRATIE POMS VERSIE VAN DE BURGEMEESTERSTOESPRAAK.

...Heu... dierbare parochianen... heu... ik bedoel: Waarrrde dorpsgenoten... heu... Moddergem is een ...voorutstervende heu... strevende gemeente...
voorut-strevende
SECRETARIS SOUFFLEERT!

Heeft Moddergem niet DE beste straten, DE beste verlichting en DE beste burgemeester van UREN in 't ronde?... Waarde toehoorderlingen... heu... WIJ streven steeds hogerop !!!
toehoorDERS
SECRETARIS-SOUFFLEUR

...Daarom hebben WIJ, na overleg met onze schepene van centen-en-ijzerwaren, besloten, onder het motto van: "IN EEN GEZOND DORP EEN GEZONDE VUILBAK", om U allen een eënvormige vuilbak te schenken !...
BRAVO !!!
BRAVO !!!
KLAP KLAP KLAP
KLAP KLAP KLAP
KLAP KLAP

...aan de prijs van 115 fr. De gemeente verdient er niets aan! Integendeel, ze kosten ONS 115,5 fr.... per dozijn!
... per doz... heu... ik zeg dus... heu... zoals gezegd...
"PRO-DEO": SOUFFLEUR UIT HET PUBLIEK!

Wij hebben nog meër plannen ter verfraaiing van Moddergem! Wij overwegen het besluit om ieder gezinshoofd te verplichten tot het dragen van 'n eënvormige BOLHOED !!!

DE EVOLUTIE VAN POMS STIJL

1955

1960

1969

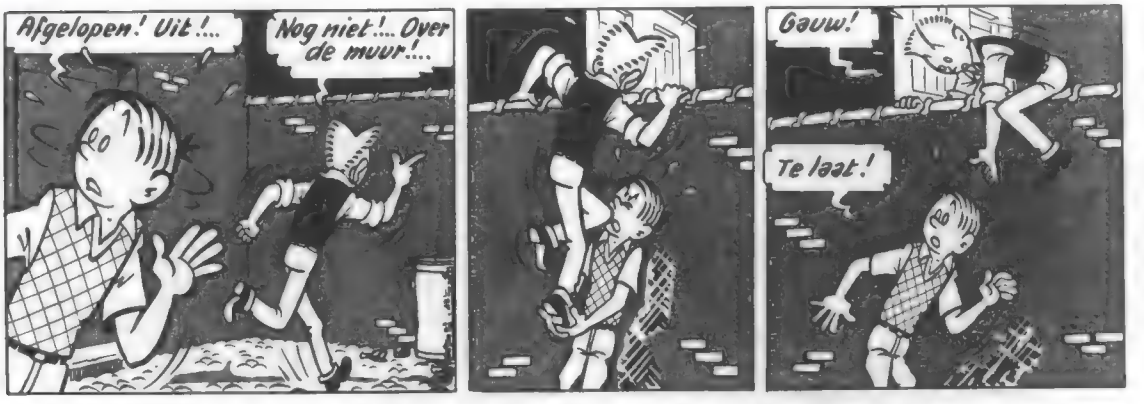

1978

P.P. EN B.B. IS EEN ONVERVALSTE VLAAMSE STRIP. POM WIL ZIJN TAAL ZELFS NIET AANPASSEN VOOR NEDERLAND. P.P. EN B.B. KOMT DAN OOK NAUWELIJKS OVER DE GRENZEN HEEN.

Pardong juffra!
HELP! STANSKE IS VAN HARE SUS GEVALLEN!!!
Tiens... ik wist niet eens dat ze'n Sus had! Ik dacht dat hij "Lowie" heette?...
Dat is straf!
KOM, WE ZIJN ERMEE WEG!
TERWIJL STANSKE ZOUT OP DE PIEPERS DOET...
patatten
WE MOETEN 'M SMEREN!!!
mamzelleke!...
ONDERTUSSEN... U kijkt zo kommervol mijnheer de voorzitter! Scheelt er wat?...
Ik heb de kopie van mijn openingsrede thuis laten liggen... wat moet ik nu in vredesnaam aan die professor vertellen?...
Heu... ge bazelt wat over "verdienstelijk Vlaming" en zo... z'n Vlaams zelfbewustzijn opwekken, begrijpt ge... daar houden de Vlamingen van!...
En effet... dat is het! Z'n Vlaams zelfbewustzijn prikkelen... maar HOE?...
Très simple... door FRANS te spreken!
Het is
"de"
moment!...
foetsji
sjampetter?
OOK HIJ IS RIBBEDEBIE!!!
Jamaarneenhe!
'n valse tik
'n Interlocktuee!
?! HEILIGE BIMBAM!
draai vooral niet aan de knoppen... anders gaat het
En... naar de knoppen!
Als ik me laat zien ben ik ook koekebak!

OOK KENMERKEND VOOR DE STRIP ZIJN DE KADERTJES MET GRAPPIGE TOELICHTINGEN.

LOOP NAAR DE MAAN! DE ERFENIS IS VOOR DEGENE DIE ZE VINDT!!! HET STOND IN DE GAZET!!!
De gazet staat VOL met leugens!!!
ENIGSZINS OVERDREVEN! TEKENVERHAAL IS AUTHENTIEK!!!
WEERSVERWACHTING, SPORTPRAATJE EN "DOORHEEN HET LAND"
Ja!... Ja... ja Jaja!... ja Hm hm... ja!
DRUKFOUT: DIT MOET "NEE" ZIJN!
Dat is weeral gebeurd!
60 Watt (79 dlm.)
Die meneer liegt nog harder dan de ..... bij de verkiezingen!... Maar WAAROM?!?
'n POLITIEKE PARTY. (DOOR LEZER ZELF IN TE VULLEN)

...NOG IN GEEN HONDERD JAAR!!!
VROEMMM
MOTOR START BIJ DE EERSTE TRAP! DÁT MOET EEN GOED MERK ZIJN!
Mermans komt aangerend... hij vlamt... GOAL! Onhoudbaar belandt de bal in het Nederlandse doel! TWEE-NUL!!!
HOLLANDSE "NIEUWE"
BELGISCHE SPROT (grote!)
RUE MONTENEGRO
KOM-BOVEN-DIKKE-NEUS STRAAT

P.P. EN B.B. IS WAT MEN NOEMT EEN HUMORISTISCHE AVONTURENSTRIP. DE BEKENDE THEMA'S KOMEN ERIN AAN BOD.

DETECTIVE...

HORROR...

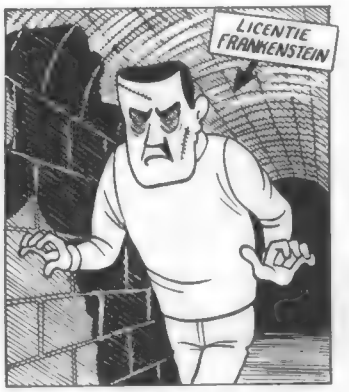

ONTDEKKINGSTOCHT...

Helaas vrienden! We zijn op 'n vals spoor!... Het verborgen rijk is niet in deze streek !
Misschien is het te goed verborgen ?
Tiens ?...

SCHATTENJACHT ENZ ...

Als ge geren zes weken in 't gasthuis wilt liggen ?
Staat uw vrouw goed in 't zwart ?
En ik krijg 'n T.V. en 'n ijskast he Kamiel ?
Sorry madameke, vandaag heb ik geen dienst !

EEN VOOR POM ZEER GELIEFD THEMA IS DE S.F. IN VELE VERHALEN STAAN KUMULUS' EN WARWINKELS UITVINDINGEN CENTRAAL. EEN ZEKERE NEUTRON BEDACHT ECHTER DE "DODENDE STRAAL".

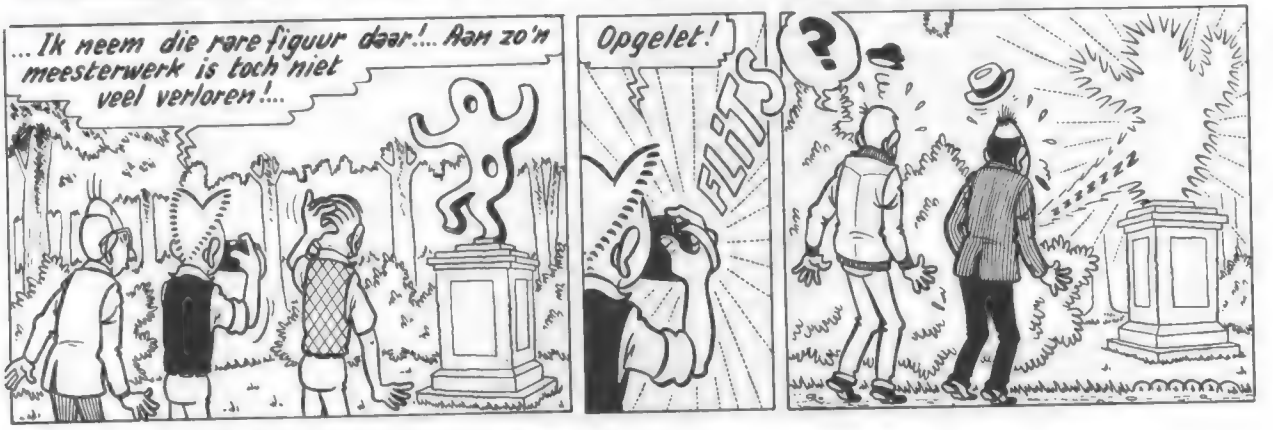

ÉÉN KEER WORDT ER EEN TIJDMACHINE GEBRUIKT.
BERTS ONTMOETING MET BREYDEL WIL IK U OOK NIET ONTHOUDEN. (ZIE VOLGENDE BLZ.)

Zoiets van : "Opgelet Dames en Heren!... Simsaladin bombam„
...HOP!... Verdwenen!...
NEEE!!!
?!? He wat nu ? Ben ik soms per abuis bij de Flintstones beland ?...

'n FRANSE SPION!
SLAAT HEM DOOD!!!
WAT WALS IS VALS IS!
AAN DE GALG!!!

OPHOUDEN!!!
Ha! Daar komt meester Breydel!...

Zo kereltje!... Wie zijt ge?
Bert Bibber!... En gij?
Ha... ge kent me niet?...

Jan Breydel!... Deken van de beenhouwers en ere-voorzitter van de bond van charcutiërs!...
JAN BREYDEL?!

JAN BREYDEL!!! Dan ben ik gered!... Gij zijt toch de man die Napoleon zo flink op z'n donder heeft gegeven?...
BERT IS NIET STERK IN GESCHIEDENIS!

TE VERGEEFS PROBEERT B.B. DE SITUATIE TE VERKLAREN... JAN BREYDEL EN ZIJN GEZELLEN HEBBEN NOOIT VAN PROFESSOR KUMULUS EN DIENS TIJDMACHINE GEHOORD...

Luister baaske!... Wij hebben het weefgetouw en de watermolen uitgevonden! In onze moderne veertiende eeuw geloven we niet meer aan sprookjes!... Maar IK ben beenhouwer en mijn specialiteit is "saucisson de Boulogne"!...

Het recept: Men neme eën leliaart en twee franse soldeniers... 'n snufje peper, 'n tikkeltje pili-pili...
MAAR IK BEN GEEN LELIAART!!!
HAHAHA

IK BEN VLAMING! WAT FRANS IS ZWANS IS!!!
HIJ BEDOELT: WAT WALS IS VALS IS.

IK BEN 'N FANATIEK FLAMINGANT!
Genoeg gepraat!...
... HEB MEE BETOOGD VOOR "LEUVEN VLAAMS" EN TEGEN DE FRANSE PREKEN IN KNOKKE!!!

BIJ DE LAATSTE VERKIEZINGEN HEB IK ZELFS VOOR DE VOLK
... Kan m'n tijd niet verknoeien aan eën leliaart!...
ZWIJG!!!
DOOD AAN DE LELIAARTS!

BEVAT DE STRIP EEN BOODSCHAP ? NEE, IK GELOOF HET NIET. WÈL GOEDE RAADGEVINGEN, ZOALS :
STEL NIET AL TE VEEL VERTROUWEN IN...
DE POLITIE...

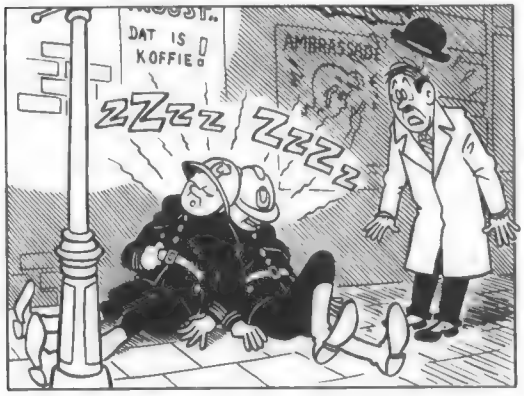

DE POLITIE HEEFT HET INDERDAAD ERG DRUK...
Wat doet gij voor de kost ?.. Verkoop van nougat en warme-rek? Hm... en geen inbraakske als bijverdienste? Nee?...
Zwijgen als ge spreekt!...

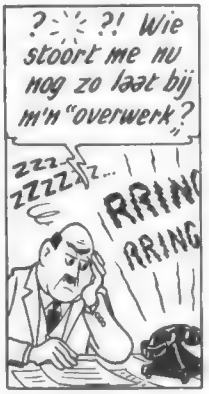

Heu...ik zal het U uitleggen!... 't Is 'n ingewikkelde geschiedenis, maar gij zijt mensen met gezond verstand... met U kan men klappen!...

JOURNALISTEN...

Haaaa! Ik begrijp! U zijt niet Birgit Bordeaux! En Birgit Bordeaux is niet U! Bijgevolg is U U en niet Birgit Bordeaux! Bijgevolg is het een vergissing!!!
STERK STAALTJE VAN REDENERINGSKUNST

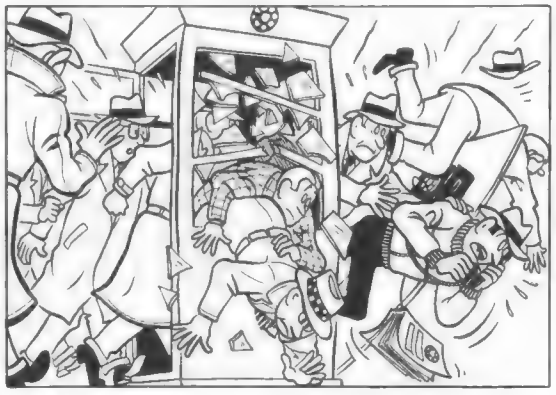

ZINGENDE ZANGERS...

...hèv...Niettegenstaande het slechte weder ben ik hierheen gekomen om enkele liedjes voor U te zingen...
HONORARIUM: 30.000 Fr. + VERPLAATSINGSKOSTEN!
HOU TOCH VAN MIJ ALS 'N PAARDEN-HOOFDSTEL AAN DE MUUR
K K

SABELSLEPERS...

TER ZELFDER TYD IN HET MILITAIR HOOFDKWARTIER AFDELING RUIMTEVAART-ONDERZOEK...
NIET STOREN
TOK TOK
Verontschuldig die storing generaal, maar ik heb belangrijk nieuws!...
Zo?... Heb ik soms 'n nieuwe dekoratie bijgekregen?...
KLAK

Onze noorderburen hebben reeds 'n Edammer kaas gelanceerd in 'n baan om de zon!
En hoever staan WIJ?...
Bij ons gaat alleen de index de hoogte in...
DEZE MILITAIREN ZIJN IMAGINAIR!... IN GEEN GEVAL ZIJN HIERMEE ONZE WAKKERE SABELSLEPERS KRIJGSLIEDEN BEDOELD !!!
TEN BEWIJZE: GENERAAL EN OFFICIEREN SPREKEN VLAAMS!

Kom Willibaldus, wij gaan de computer uitpakken!
Hij...hij heeft MIJ k..korporaal genoemd!...
Bedroevend!
TIEN DAGEN VERZWAARD ARREST VOOR DEZE ONBESCHAAMDHEID !!!
Hoho...dat gaat niet generaal!...
Meneer Kumulus is geen militair!...
'n Burger! Natuurlijk!... Burgers zijn de ondergang van de maatschappij !!!

PUBLICITEIT...

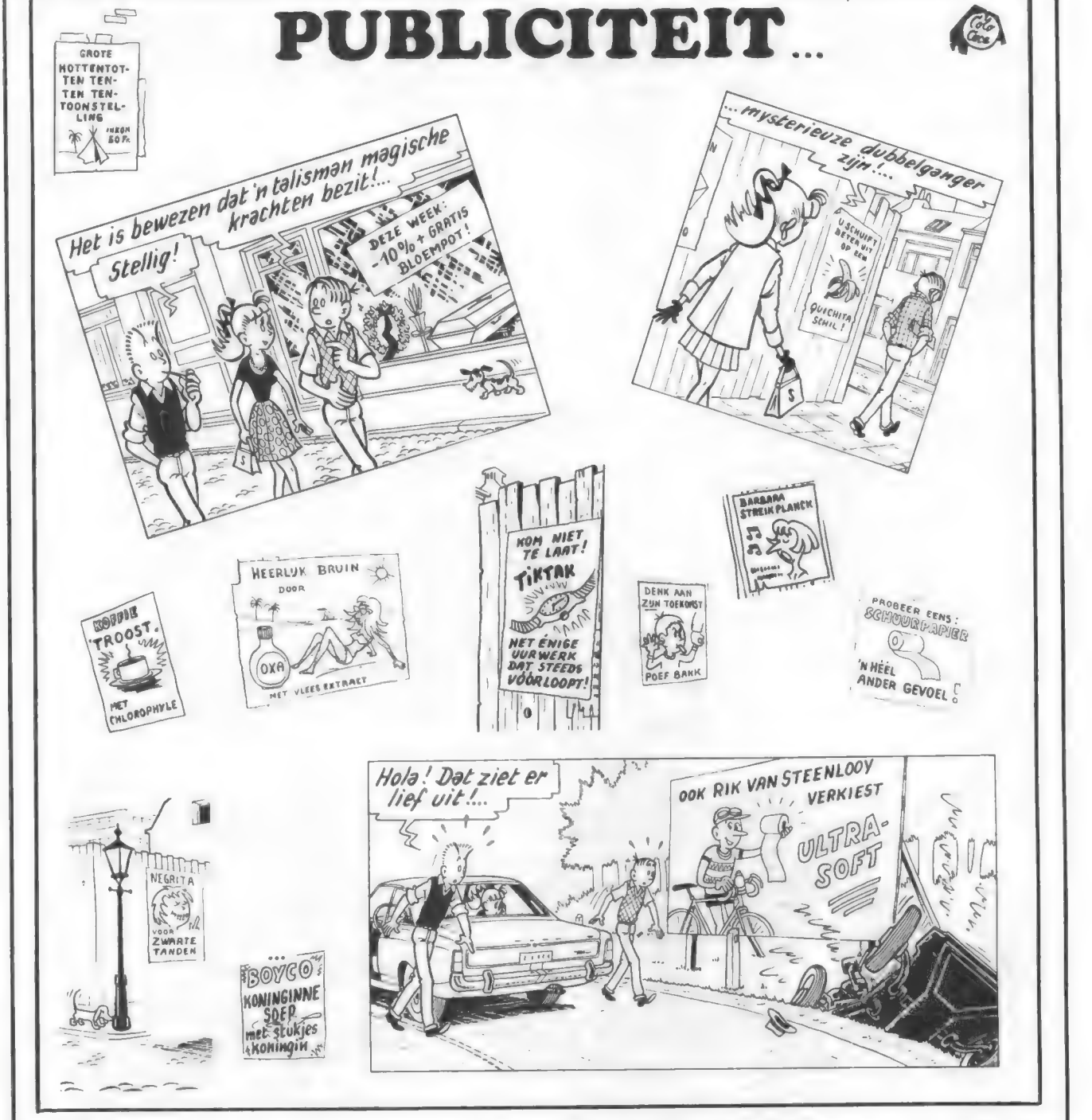
GROTE HOTTENTOTTEN TENTEN TENTOONSTELLING
Het is bewezen dat 'n talisman magische krachten bezit!...
Stellig!
DEZE WEEK: -10% + GRATIS BLOEMPOT!
...mysterieuze dubbelgangers zijn!...
U SCHUIFT BETER UIT OP EEN QUICHITA SCHIJF
KOM NIET TE LAAT!
TIKTAK
HET ÉNIGE UURWERK DAT STEEDS VÓÓR LOOPT!
BARBARA STREIK PLANCK
HEERLIJK BRUIN DOOR OXA MET VLEESEXTRACT
KOFFIE TROOST MET CHLOROPHYLE
DENK AAN ZIJN TOEKOMST POEF BANK
PROBEER EENS: SCHUURPAPIER 'N HEEL ANDER GEVOEL
Hola! Dat ziet er lief uit!...
OOK RIK VAN STEENLOOY VERKIEST ULTRA-SOFT
NEGRITA VOOR ZWARTE TANDEN
BOYCO KONINGINNE SOEP met stukjes koningin

EN ... -P.P. EN B.B. VERSCHIJNT IMMERS IN DE GAZET VAN ANTWERPEN- HET OOSTBLOK.

Wat is er ??? Geef hier !
"OPDRACHT MISLUKT- STOP - NEEM HIER- MEDE ONTSLAG - STOP - WESTERSE LUCHT GEZONDER - STIK - „
Tenslotte nog de beste oplossing !... Hier is men tenminste VRIJ !!!
SERGEANT !... DAT ZIJN TOCH DIE TWEE SPIONNEN !!! IK BEGRIJP ER NIETS VAN !
Nooit iets trachten te begrijpen !...
Gisteren werden ze opgejaagd en vandaag... ik weet niet wat ik daarvan moet denken !
DENKEN ?... GIJ DENKT ?!
DENKEN IS VERBODEN IN DE DEMOKRATISCHE ARBEIDERS- REPUBLIEK !!!
Eh... juist kameraad sergeant ! Ik zal eraan denken !...
?!?
'n Tribunaal ??? Wat betekent dat ? ZIJN WIJ SOMS MISDADIGERS ?
STILTE ! IN OPEN ZITTING VAN HET BIJZONDERE KRIJGSGERECHT !
Wat zegt hij ?... Ik versta hem niet !
BESCHULDIGDEN... Piet Pienter EN... Bert Bibber OP HETERDAAD BETRAPT...
VERSTA ER GEEN LOR VAN !!!
Dat is waar ook ! De beklaagden spreken onze taal niet ! Wij stellen een tolk ter hunner beschikking !
Hihihi !
EVEN LATER...
... BEKENT GIJ U SCHULDIG TE HEBBEN GEMAAKT AAN SPIONAGE ?
Wat zegt hij ?
Kameraad voorzitter vraagt of U naar huis terugkeren wilt ?...

JAAA!!!
Ja natuurlijk! Is dat nu 'n vraag!
Spontane bekentenis kameraad voorzitter! Wat 'n tolk hé?....
Hm... verder!...
HEBT GIJ FOTO'S GEMAAKT VAN MILITAIRE OPSLAGPLAATSEN?
... Of ge vandaag nog zoudt willen afreizen?
Ja!
JA!
Hm... dit lijkt me wel voldoende!...
... Voor VIJF jaar dwangarbeid!...
HEBT U BERÖUW OVER UW GEPLEGDE MISDADEN?
... Of U met kwade bedoelingen over de grens gekomen zijt?...
Welnee!
In 't geheel niet!
Halsstarrig ook nog! Ze volharden in de boosheid!...
Vijf jaar...
... REKENING HOUDENDE MET HUN JEUGDIGE LEEFTIJD VEROORDELEN WIJ BETICHTEN TOT VIJF JAAR...
... VIJF jaar dwangarbeid!
... Vijf jaar dw...?

MOEIZAAM BIJEENGEPLAKT DOOR J. SMET. GELETTERD DOOR RIA

De stralende Meteoor door MOP

De stralende Meteoor door MOP

De stralende Meteoor door MOP

G. Ebinger, een tekenaar verbonden aan de Gazet van Antwerpen, is de auteur van de Pom-satire "Intermezzo voor detectives". Dit verhaaltje over een geveinsde ontvoering van Pom (die zijn tekeningen niet tijdig kon afleveren) verscheen in de krant tijdens de onderbreking van het verhaal "De stralende meteoor" van 22 aug. tot 6 sept. 1958.

U ziet hier de aanloop tot dit overigens niet zo geweldig intermezzo en de de laatste halve bladzijde, die door Pom zelf werd getekend.

HIER WOONT HIJ. WIJ MOETEN HEM HEBBEN, WANT ALS HIJ VOORTTEKENT LAAT HIJ ONS AANHOUDEN DOOR DIE TWEE SNOTNEUZEN EN DAN IS ONS BAANTJE EEN (MISLUKTE) MAANRAKET.
DAT LAPPEN WIJ HEM IN EEN HANDOMDRAAI!
13
HIER WOONT POM.

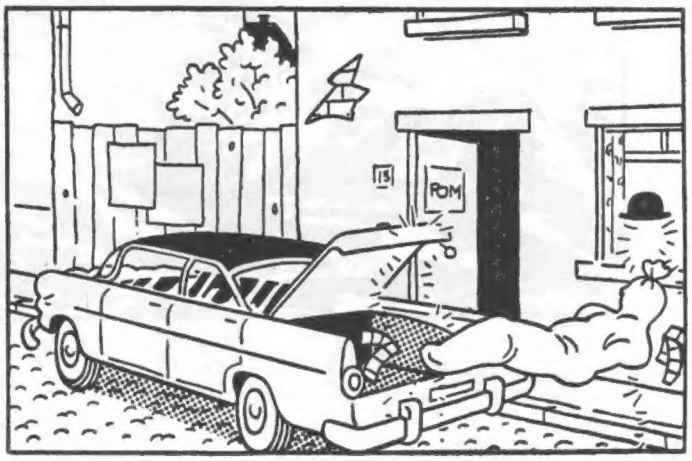

DIT IS HET TRIO DAT VANWEGE DE GAZET "OPDRACHT KREEG POM OP TE SPOREN!

MARCUS

SPINAZIE - GOED VOOR DE GRIJZE CELLEN (DIXIT HERCULE POIROT) EN DE BICEPS

JUDOCA

DIT IS EEN PENDEL MET GEHEIME KRACHTEN.

MAR.E. BOLLEN

ELK VAN HEN REKENT DAARBIJ OP EEN EIGEN GEHEIM WAPEN!

„VERLOREN: POEDELHOND (ZWART). PARAPLU. GROOTVADER VAN 89 JAAR, KIND VAN 6 JAAR - KENTEKEN: VINGER IN DE NEUS. EN POM, TEKENAAR VAN VERVOLGVERHALEN IN EEN VLAAMSE KRANT, TERUG TE BEZORGEN IN ONTVANGSTHALL.

POLITIE

ZOEFF

EEN FLITS VAN DE VOORBIJ SNORRENDE MOBIELE BRIGADE OP ZOEK NAAR POM

...VERDWIJNING TE MELDEN VAN POM, VERMIST SINDS 3 DAGEN... EEN BELONING VAN 1.000.000 AUTHENTIEKE REICHSMARK VAN 1920 WERD UITGELOOFD VOOR DE VLIN.. HM... VINDER...

..... VERZOEKT ONS DE VERDWIJNING TE MELDEN VAN POM, VERMIST SINDS 3 DAGEN ... EEN BELONING.....

"WIJ MOETEN DIE KEREL KWIJT OF WE ZIJN ER GLOEIEND BIJ

IK WEET EEN AFDOEND MIDDEL. LUISTER ZW. ZW. ZWWW. ZWW...

HA. HA. HA

*Beste lezers en lieve lezerinneressen, **IK BEN NOOIT ONTVOERD GEWEEST KOMEN TE ZIJN!** De waarheid is anders ... . Het begon allemaal met 'n verloren draad...*

Verdraaid! Waar is die draad nu gebleven?...

Enfin... ik liet mijn vrouw maar verder zoeken naar de draad van mijn verhaal... en U allemaal de gezet omdraaien...

ONDERTUSSEN NAM IK ZONNEBADEN...

... EN BEZOCHT DURE BADPLAATSEN...

Oppassen! Niet te diep gaan!...

Ik kan toch zwemmen zeker?!

STRAAT VOL PUTTEN! GEMEENTEBESTUUR VERTIKT HET OM ER IETS AAN TE DOEN!

Allee, ik heb er eens echt van geprofiteerd! Bruingebrand en zo FIT als 'n lekke fietsband heb ik de inmiddels weergevonden draad weer opgenomen...

...en vanaf MORGEN dus het vervolg van de Stralende dingen!... Hier waren we gebleven: ***DE ONZICHTBARE DEUGNIETEN HEBBEN 'N POLITIE WAGEN GERAMD EN GAAN ER ALS DE WIND VANDOOR...***

Prettig met Poppentheater Pret

Eens te meer hebben we poppentheater Pret aan het werk gezien en wanneer wij zeggen dat we dit poppentheater van bij de start gevolgd hebben dan moeten we nu ook zeggen dat « Pret » nu werkelijk « HET » poppentheater voor de jeugd is. Het programma is wars van alle boertigheid en grove geestigheid, het is een opvoedkundig verantwoord programma van waaruit een sprankelende humor opgaat onder een zich dynamisch opvolgend ritme, en voor de jongens die van avontuur houden, wel, ook zij worden ruimschoots bedeeld. Want zoals wij de uitdrukkingen van plezier, schrik, om kort te zijn, het meeleven van het jonge publiek hebben kunnen gadeslaan, wij moeten bekennen dat Pret zijn publiek werkelijk uit hun stoelen rukt en ze meesleurt in hetgeen daar op de scène gebeurt.

Pret zal einde Oktober zijn 100e voorstelling spelen met zijn programma : « De Geheimzinnige Boodschap », en om tijdens dit programma nog iets meer te bieden, iets dat dan toch nog de geest verrijkt, wordt nu ook nog het gedicht « De raaf en de vos » voorgedragen en uitgebeeld. Er is dan ook nog de introduktie van het programma, dit gebeurt op een zeer originele wijze. Poppentheater Pret is het eerste Vlaamse poppentheater dat deze techniek bezigt in België, zulks hebben we van geen enkel ander poppentheater tot hiertoe gezien.

Nu de St-Niklaas-periode volop gaat aanbreken twijfelen wij er niet aan dat « Pret » de handen vol zal hebben om hier en daar over het ganse land met zijn poppentheater vreugde en plezier te brengen voor een jeugdig publiek. Het beste is slechts goed genoeg zegt « Pret ». We wensen Pret nog veel sukses en geluk met de figuren Bert Bibber, Piet Pienter en Suzan, en laten grif het adres volgen van dit poppentheater :

Poppentheater Pret, Minderbroedersstraat 19, Antwerpen.

Vanaf morgen brengt

POM

een nieuw tekenverhaal in ons blad :

AVONTUUR in SAN DOREMI

Natuurlijk met PIET PIENTER, BERT BIBBER en ditmaal ook SUSAN.

Het is een echte «thriller» met, naast de hoofdvedetten, ook Senor Alfredo Tranquila, president van de republiek San Doremi, Julio Agosto, direkteur van de staatsgoudmijnen en Domingo Sàbado, chef van de politie en vele anderen...

Een ongelooflijke geschiedenis — en toch wààr... op papier. Goeden en slechterikken, braven en deugnieten, goud en intrige, met door alles en allen heen de spannende draad van een spannend verhaal.

Harteken, wat wilt gij nog méér ?

Piet Pienter en Bert Bibber

Piet Pienter en Bert Bibber hebben met veel moeilijkheden te kampen en heel dikwijls ook met onvoorziene omstandigheden. Het is te wijten aan dergelijke omstandigheden dat wij heden hun avonturen niet kunnen volgen. Morgen is dat vanzelfsprekend wel het geval. Wij hopen dat onze lezers ons zullen willen verontschuldigen.

Wie ? Wat ? Waar ? Hoe ? Waarom ?

Zovele vragen die worden gesteld betreffende het nieuwe tekenverhaal van :

POM

De Barbier van Bombilla

dat heden in ons blad een aanvang neemt.

Op al deze vragen kunnen wij slechts antwoorden met de magische sleutelwoorden : Susan, Piet Pinter, Bert Bibber, Prof. Kumulus en de valschaard Carne de Cordero.

De rest moeten wij aan de — zeer grote — dosis doorzicht van onze lezers overlaten.

Alleen willen wij nog één feit toejuichen, namelijk dat (eindelijk) Pom uit zijn zomerse winterslaap is ontwaakt...

Plakijzerpiraten

Dit is de titel van ons nieuw tekenverhaal dat vandaag begint, en waar wij de onafscheidelijke Piet Pienter en Bert Bibber, samen met Suzan in verdere avonturen volgen.

Het gaat om een belangrijke uitvinding, gedaan door professor Chalkstone, die echter door een bende gangsters wordt ontvoerd. Zij misbruiken de uitvinding voor hun lage plannen. Ook onze vrienden Piet, Bert en Susan worden hun slachtoffers. Doch doorheen alle moeilijkheden zal het recht zegevieren !

Een verhaal van avonturen en spanning door POM.